

**VALSTYBINĖ LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO**

N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBINĖ LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO 1992 M. GRUODŽIO 10 D. NUTARIMO NR. 37 „DĖL ŽODŽIŲ SANDAROS
KLAIDŲ SĄRAŠO“, 1993 M. SAUSIO 28 D. NUTARIMO NR. 38 „DĖL SAKINIO DALIŲ
IR SAKINIŲ JUNGIMO KLAIDŲ BEI NETEIKTINOS ŽODŽIŲ TVARKOS SĄRAŠŲ“,
1993 M. KOVO 4 D. NUTARIMO NR. 39 „DĖL ĮVAIRIŲ FORMŲ VARTOJIMO KLAIDŲ
IR LINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDŲ SĄRAŠŲ“, 1993 M. GEGUŽĖS 6 D. NUTARIMO
NR. 40 „DĖL PRIELINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDŲ SĄRAŠO“, 1993 M. RUGSĖJO 23
D. NUTARIMO NR. 41 „DĖL NETEIKTINŲ VERTINIŲ SĄRAŠO“, 1993 M. RUGSĖJO 23
D. NUTARIMO NR. 42 „DĖL NEVARTOTINŲ NAUJŲJŲ SVETIMYBIŲ SĄRAŠO“, 1994
M. KOVO 3 D. NUTARIMO NR. 43 „DĖL LIETUVIŲ BENDRINĖS TARTIES
BŪTINIAUSIŲ REIKALAVIMŲ“, 1994 M. GEGUŽĖS 26 D. NUTARIMO NR. 46 „DĖL
NETEIKTINŲ SVETIMYBIŲ IR JŲ DARINIŲ SĄRAŠO“ IR 1996 M. GRUODŽIO 19 D.
NUTARIMO NR. 57 „DĖL ŽODŽIŲ IR JUNGINIŲ REIKŠMĖS KLAIDŲ SĄRAŠO“
PAKEITIMO**

1997 m. gruodžio 18 d. Nr. 68
Vilnius

Valstybinė lietuvių kalbos komisija n u t a r i a:

Pakeisti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1992 m. gruodžio 10 d. nutarimą Nr. 37 „Dėl Žodžių sandaros klaidų sąrašo“, 1993 m. sausio 28 d. nutarimą Nr. 38 „Dėl Sakinio dalių ir sakinių jungimo klaidų bei Neteiktinos žodžių tvarkos sąrašų“, 1993 m. kovo 4 d. nutarimą Nr. 39 „Dėl Įvairių formų vartojimo klaidų ir Linksnių vartojimo klaidų sąrašų“, 1993 m. gegužės 6 d. nutarimą Nr. 40 „Dėl Prielinksnių vartojimo klaidų sąrašo“, 1993 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 41 „Dėl Neteiktinų vertinių sąrašo“, 1993 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. 42 „Dėl Nevartotinų naujųjų svetimybių sąrašo“, 1994 m. kovo 3 d. nutarimą Nr. 43 „Dėl Lietuvių bendrinės tarties būtiniausių reikalavimų“, 1994 m. gegužės 26 d. nutarimą Nr. 46 „Dėl Neteiktinų svetimybių ir jų darinių sąrašo“ ir 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimą Nr. 57 „Dėl Žodžių ir junginių reikšmės klaidų sąrašo“, sujungti juos ir išdėstyti taip:

**„VALSTYBINĖS LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
N U T A R I M A S**

DĖL DIDŽIŲJŲ KALBOS KLAIDŲ SĄRAŠO

Valstybinė lietuvių kalbos komisija n u t a r i a:

Patvirtinti Didžiųjų kalbos klaidų sąrašą (pridedama). “

DIDŽIOSIOS KALBOS KLAIDOS

1.	ŽODYNO KLAIDOS	
1.1.	Neteiktinos svetimybės ir jų dariniai	
1.1.1.	adejalias, adijalias	= apklōtas
1.1.2.	aiva	= svaraīnis
1.1.3.	akuratnas, -a, akurat(n)us, -i	= tvarkingas, -a, kruopštūs, -i, padorūs, -i; gēras, -à; teisingas, -a
	akuračiai, akuratn(i)ai	= tvarkingai, kruopščiai; padōriai*; geraī; teisingai
1.1.4.	apart	= bē, išskýrus; be tō
1.1.5.	arenda	= nūoma
	arenduoti	= nūomoti(s), iš(si)nūomoti
1.1.6.	babina	= ritē
1.1.7.	bakanas	= kēpalas
1.1.8.	balėja, balija	= 1. skalbtūvė; 2. praustūvė
1.1.9.	balkis	= sijà
1.1.10.	bantas	= 1. kãspinas; 2. peteliškė (<i>kaklaraištis</i>)
	bantuotas, -a	= kaspinūotas, -a
1.1.11.	baranka, baronka	= riestaīnis
	baronkėlė, baronkytė	= 1. riestainiukas; 2. traškūtis
1.1.12.	barchatas	= aksomas
	barchatinis, -ė	= aksominis, -ė
1.1.13.	basket(k)ės	= sportūkai, spōrtbačiai; <i>spec.</i> krepšinio bātai
1.1.14.	baumkuchenas, bankuchenas	= šakōtis
1.1.15.	benzokolonėlė, benzokolonkė, benzokolonka	= 1. degalinė; 2. (benzino) kolonėlė
1.1.16.	bevelyti	= būti liñkusiam, -iai, liñkti; plg. 1.1.84.
1.1.17.	biednas, -a	= neturtingas, -a; skurdūs, -i
	biednai	= neturtingai, skuřdžiai
	biedniokas	= vařgas, vařgeta, skuřdžius
	biednystė	= vařgas, skuřdas
	biednuomenė	= varguomenė
1.1.18.	biskis, biskelis, biskutis...; biškis, biškelis, biškutis...	= trupūtis, truputėlis, trupučiukas, mažumėlis
	biskį, biskelį, biskutį...; biškį, biškeli, biškutį...	= trupūtį, truputėlį, trupučiuką, mažumėlį (-ę), bent kiek
1.1.19.	blicas	= blykstė
	blicinterviu	= akimirkos (truūpas) interviū
	blicpartija	= žaībo partija
	blicturnyras	= žaībo turnýras
1.1.20.	bliūdas	= dubuō
	bliūdelis, bliūdukas	= dubenėlis
	pusbliūdis	= pūsdubenis
1.1.21.	bliuznyti	= blevýzgoti, pliaūkšti, nešvankiai kalbėti
1.1.22.	bonka, bonkė	= būtelis
	bonkėlė, bonkutė	= buteliukas
	pusbonkis	= pūsubutelis
1.1.23.	bravoras	= 1. (alaūs) daryklà; 2. (spirito) varyklà
1.1.24.	britva	= 1. skustūvas; 2. (skutimosi) peiliukas
	britvutė	= (skutimosi) peiliukas
1.1.25.	britvonas	= keptūvas
1.1.26.	broma	= 1. tarpūvartė; 2. vařtai; 3. árka

* Tie žodžiai, kurie bendrinėje kalboje gali būti kirčiuojami dvejopai (pvz., padōriai ir padoriai), šiame sąrašė sukirčiuoti pagal „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ (1993) nurodytą pirmąjį variantą.

1.1.27.	broniruoti	= už(si)sakýti (iš aňksto), rezervuoti
	broniruotė	= (išankstinis) užsąkymas, rezervavimas
1.1.28.	brudas	= 1. puřvas, nešvarūmai; nuosėdos; 2. bjaurūmas, bjaurastis; bjaurybė
	brudnas, -a	= puřvinas, -à; muřzinas, -à; nešvarūs, -i
1.1.29.	brusas	= tãšas
	bruselis, brusokas	= tašėlis
1.1.30.	bukietas	= puokštė
	bukietavimas	= <i>spec.</i> rėtinimas lizdaĩs
1.1.31.	bulka	= bandà; pyrãgas
	bulkelė, bulkutė	= bandėlė, bandūtė
1.1.32.	chrustai, krustai	= žagarėliai, ausėlės
1.1.33.	čecholas	= užvalkalas
	čecholiukas	= užvalkaliukas
1.1.34.	čerešnė	= trėšnė
1.1.35.	daboti	= 1. sąugoti, prižiūrėti; 2. žiūrėti
	pasidaboti	= 1. nusižiūrėti; 2. patikti
1.1.36.	dekas	= užklėtas, užtiesalas, plėdas
1.1.37.	dratas	= vielà
	dratinis, -ė	= vielinis, -ė
1.1.38.	ermideris, ermyderis, ermidelis	= 1. triūkšmas; 2. sãmbrūzdis, maišatis
1.1.39.	fara	= žibiñtas
1.1.40.	farforas	= porceliãnas
	farforinis, -ė	= porceliãninis, -ė
1.1.41.	frizuoti(s)	= garbiniuoti(s); garbanóti(s)
	frizūra	= šukúosena
1.1.42.	fundyti	= 1. váišinti; 2. dovanóti
1.1.43.	galka, galkė	= (mėsos) kukūlis
1.1.44.	geska, geskutė	= papetė
1.1.45.	grafkė, grapkė, grafkutė	= žiogėlis; segtūkas
1.1.46.	grimeris, -ė, grimierius, -ė	= grimúotojas, -a
1.1.47.	guzikas	= sagà
1.1.48.	gvintas	= sriėgis
	gvintuoti	= sriėgti
1.1.49.	išmiera	žr. 1.1.78.
1.1.50.	(iš)mislyti, (iš)mislinti	= (pra)manýti, tařti; (iš-), (su)galvóti, mąstýti
	išmistas	= prãmanas, prasimãnymas
	mislis	= mintis
1.1.51.	kaldra	= aňtklodė
1.1.52.	kalnierius	= apýkablė
1.1.53.	kavoti(s)	= 1. slėpti(s); 2. láidoti (<i>nesangr.</i>)
	kavon(k)ės	= slėpýnės, skiniukas
1.1.54.	kazarma(s)	= kareivinis
	kazarminis, -ė	= kareivinių
1.1.55.	kelnė	= <i>spec.</i> mentė
1.1.56.	kitka	= <i>spec.</i> spūdulas
1.1.57.	klapanas	= 1. vožtūvas; 2. aňtkišenis
1.1.58.	kleckai	= kukūliai
	kleckienė	= kukuliėnė
	kleckučiai	= kukuliukas
1.1.59.	knatai	= <i>spec.</i> púsverpaliai
1.1.60.	knatas	= dãgtis
1.1.61.	knopkė, knopka	= 1. mygtūkas; 2. spraustūkas; 3. smeigtūkas
1.1.62.	kolioti(s)	= plūsti(s), kōneveikti
1.1.63.	kombikormas	= <i>spec.</i> kombinúotieji pašaraĩ
1.1.64.	konusas	= kúgis
	konusinis, -ė	= kúginis, -ė
1.1.65.	košeliena	= šaltiena
1.1.66.	kūdas, -a	= líesas, -à
	(su)kūsti	= (su)lýsti, (su)liesėti, (su)blėgti
1.1.67.	kurtkė, kurtka	= striukė
1.1.68.	kvasas	= girà
1.1.69.	kvoldas	= klėstė

	kvolduoti	= klóstyti
1.1.70.	lastai	= plaūkmenys
1.1.71.	lystelė	= 1. juostėlė; <i>spec.</i> leñtjuostė; 2. <i>spec.</i> ilginė; 3. <i>spec.</i> priešiuvas
1.1.72.	lištva, lištvelė	= juostėlė; <i>spec.</i> leñtjuostė
1.1.73.	liukras	= <i>spec.</i> glėjus
1.1.74.	liuosas, -a	= laišvas, -à
	liuosinti, liuosuoti	= láisvinti
	liuosuojantis, -i	= láisvinamas, -a
	liuoslaikis	= laisvālaikis
	paliuosuoti	= 1. atléisti (<i>iš darbo</i>); 2. paléisti
	pasiliuosuoti	= išėiti (<i>iš darbo</i>)
1.1.75.	maštabas	= māstas
1.1.76.	mazolis, mozolis	= núospauda
1.1.77.	mereška	= peltakỹs
	mereškuoti	= peltakiúoti
1.1.78.	miera	= 1. dỹdis, nùmeris, matmuõ; 2. mātas; 3. māstas, matāvimo įrankis
	išmiera	= 1. matmuõ; 2. dỹdis, nùmeris
	mieruoti(s)	= matúoti(s)
	mierkavoti	= matúoti, (nu)táikyti
	primierka	= pri(si)matāvimas
1.1.79.	mostis, mostelė	= tēpalas, tepaliukas
1.1.80.	mozoti	= tēpti; teplióti, terlióti
1.1.81.	(ne)boti	= (ne)páisyti, (ne)žiūrėti
1.1.82.	norka	= audinė
1.1.83.	paperkė	= 1. āplank(al)as; 2. segtūvas
1.1.84.	(pa)velyti	= 1. léisti; 2. linkėti
1.1.85.	petruška	= petrāžolė
1.1.86.	planeris	= sklandytūvas
1.1.87.	planka, plankutė	= 1. juostėlė; 2. <i>spec.</i> priekraštis
1.1.88.	plėmas, plėmė	= dēmė
	plėmuoti	= dēmėti, palikti dēmės
1.1.89.	pletkas, pliotkas	= āpkalbos, pāskalos
	pletkininkas, -ė	= liežuváutojas, -a
	pletkinti, pletkavoti	= liežuváuti, apkalb(in)ėti
1.1.90.	plintusas	= <i>spec.</i> griñdjuostė
1.1.91.	ploščius	= lietpaltis
	ploščinis, -ė, ploštinis, -ė	= lietpaltinis, -ė
1.1.92.	pončka(s), pončkutė	= spūrga
1.1.93.	priča(s)	= alegòrija, alegòrinis pāsakojimas; parābolė
1.1.94.	priklus, -i	= įkyrūs, -i; šleikštūs, -i, bjaurūs, -i; atgrasūs, -i
1.1.95.	proba	= mėginỹs, bandinỹs
1.1.96.	prosai	= sóros
1.1.97.	prosas	= lygintūvas
	prosyti, prosinti	= lýginti
1.1.98.	prūdas	= kūdra, tvenkinỹs
1.1.99.	pundas, pundelis, pundulys	= 1. ryšulỹs, -ėlis; 2. šūsnis; glėbỹs
1.1.100.	rasoda	= pasòdai, daigaĩ
1.1.101.	rėdyti(s)	= vilkti(s), reñgti(s) (drabūžiais); puòšti(s), dabinti(s); reñgti, ruòšti
	aprėdas, aprėdalas	= āpdaras, āpdangalas, drabūžis; dangà
	parėdas	= papuošimas, pāpuošalas; āpdaras, apsirengimas; išeiginiai drabūžiai
	parėdymas	= 1. pótvarakis; 2. nuródymas
1.1.102.	rubežius	= 1. siena; 2. ribà
	rubežiuotis	= ribóti
1.1.103.	rūgoti(s)	= bárti(s), kéikti(s), plústi(s), iškalbėti
1.1.104.	ružavas, -a	= rōžinis, -ė; raūšvas, -à
1.1.105.	salka	= mansárda
1.1.106.	sasiska, sosiska, sosiskė	= dešrėlė
1.1.107.	sklepas	= 1. rūsỹs; 2. pùsrūsis
1.1.108.	slaidas	= skaidrė

1.1.109.	smakas	= slibinas
1.1.110.	sortuoti, sortiruoti	= rūšiúoti
1.1.111.	(su)bujoti buinas, -a, buinus, -i	= 1. (su)vešėti, (su)keróti, tařpti; 2. (su)klestėti
1.1.112.	strausas, štrausas	= 1. vešlùs, -i; iš(si)kerójęs, -usi; 2. riebùs, -i
1.1.113.	šlanga(s)	= strùtis
1.1.114.	šlipsas	= žarnà
1.1.115.	šmotas	= kaklãraištis
1.1.116.	šniūras šniūrelis, šniūriukas	= gãbalas
1.1.117.	špaklis, špaklius špakliuoti	= 1. virvė; 2. virvutė; 3. <i>spec.</i> virvėlaidis
1.1.118.	špalas	= varštis, raištis, varsčiukas, raištėlis
1.1.119.	špilka, špilkutė špilkuoti	= glaistas
1.1.120.	špricas špricuoti	= glaistýti
1.1.121.	štatas	= pãbėgis
1.1.122.	štatyvas	= 1. smeigė, smeigėlė; 2. (plaukų) segtùkas
1.1.123.	štuka štukinis, -ė štukorius, -ė	= 1. smaigýti, badýti; 2. pašiėpti, ironizúoti
1.1.124.	šuleris	= šviřkštas
1.1.125.	taimautas, taim-autas	= šviřkšti
1.1.126.	tapkės	= valstijà
1.1.127.	tormozas tormozuoti, tarmozuoti	= stõvas
1.1.128.	tomatai	= 1. vienetas; 2. gãbalas; 3. pókštas, juokaĩ
1.1.129.	tušinti(s) tušintuvas	= 1. vienetinis, -ė; 2. gabalinis, -ė
1.1.130.	ukolas	= pókštíninkas, -ė, išdáigininkas, -ė; juokdarýs, -ė
1.1.131.	ulioti, uliavoti	= 1. sùkčius, apgavikas; 2. išdáigininkas
1.1.132.	univermagas	= 1. pėrtrauka; 2. <i>spec.</i> pėrtraukėlė
1.1.133.	universamas	= šlepėtės, šliūrės
1.1.134.	vailokai, veilokai	= stabdýs
1.1.135.	zelcas	= stabdýti
1.1.136.	zrazai	= pomidõrai
1.1.137.	zubras zubražolė zubrovka	= troškinti(s)
1.1.138.	ženyti(s) ap(si)ženyti	= troškintuvas
1.1.139.	žgutas	= 1. dūris; 2. injėkcija
1.1.140.	žiletas	= ūžti, ūžauti; puotáuti
1.1.141.	žiletė	= universãlinė (parduotuvė)
1.1.142.	žilka	= savitarnos universãlinė (parduotuvė)
1.1.143.	žiurstas	= veltiniai
1.1.144.	žulikas	= slėgtaĩnis

1.2. Nevartotinos naujos svetimybės

1.2.1.	armrestlingas	= <i>sport.</i> raĩkos lenkimas
1.2.2.	autodetailingas	= automobilių puošýba, automobilių apdailà
1.2.3.	barteris barterinis: barteriniai mainai	= <i>ekon.</i> natūriniai (prėkių) mainai
1.2.4.	bereitorius	= <i>ekon.</i> natūriniai (prėkių) mainai
1.2.5.	biznesmenas	= prajodinėtojas
1.2.6.	bodis	= veřslininkas
1.2.7.	bukeris	= glaustinukė, glaustinis
1.2.8.	burgeris čyzburgeris fišburgeris hamburgeris	= (manekėnių <i>ir pan.</i>) àgentas, angazúotojas
		= suvožtĩnis
		= sūraĩnis, sūrio suvožtĩnis
		= žuvaĩnis, žuviės suvožtĩnis
		= mėsaiĩnis, mėsõs suvožtĩnis

1.2.9.	čipsai	= (būlvių) traškūčiai
1.2.10.	dartas, dartsas	= 1. smiginis, smigis (<i>žaidimas</i>); 2. smigė, strėlytė (<i>smiginiui žaisti</i>)
1.2.11.	daidžestas	= (periódikos) apžvalgà; sántraukos
1.2.12.	e-mailas, imeilas	= elektróninis pãštas
1.2.13.	hepiendas	= laiminga pabaigà
1.2.14.	holbolas	= trijųlių krepšinis
1.2.15.	hororas	= 1. siaūbo filmas; 2. siaūbas
1.2.16.	hospisas	= slaugõs namaĩ (<i>nedidelė ligoninė nepagydomai sergantiems žmonėms</i>)
1.2.17.	hostelis	= nakvynės namaĩ
1.2.18.	hotdogas	= dešraĩnis
1.2.19.	hotelis	= viešbutis
1.2.20.	imidžas	= įvaizdis; <i>perk. r.</i> vařdas, vėidas (<i>kartais išvaizda</i>)
1.2.21.	imobilaizeris	= imobilizãtorius, fiksãtorius; (vaĩro) įtvaras
1.2.22.	impičmentas	= (valstýbės) apkaltà
1.2.23.	kileris	= (saĩndomas) žudikas
1.2.24.	kornfleiksai	= (kukurūzų) dribsniai
1.2.25.	krosvordas	= kryžiãžodis
1.2.26.	leginsai	= tamprės, timpės
1.2.27.	leiblas, leiblis	= 1. etikėtė; 2. emblemà; 3. (firmos) ženklas
1.2.28.	miusliai	= dribsniai (su priėdais); javaĩniai
1.2.29.	ofisas	= įstaiga (<i>kartais</i> būstinė, biūras, kontorà, rãštinė)
1.2.30.	organaizeris	= 1. užrašinė (paprastà, elektróninė); 2. (kanceliãrinių reikmenų) dėklė
1.2.31.	pabas	= alinė, alūdė; smūklė
1.2.32.	pampersai	= saūskelnės
1.2.33.	parkingas	= (automobilių) aikštėlė
1.2.34.	peintbolas	= dažãsvydis
1.2.35.	pleiofai	= atkriĩntamosios rungtýnės (varžýbos)
1.2.36.	ploteris	= braižýtuvas
1.2.37.	polismenas	= policininkas
1.2.38.	popkornai	= (kukurūzų) spragėšiai
1.2.39.	posteris	= afišà; plakãtas
1.2.40.	presa	= spaudà
	presatašė	= <i>dipl.</i> spaudõs atašė; spaudõs atstõvas
	prescentras	= spaudõs ceĩtras
	preskonferencija	= spaudõs konfereĩcija
1.2.41.	puzlis, pūzlė	= 1. dėstas, dėliõnė, dėstinis (<i>žaidimas</i>); galvõsũkis; 2. kibũčiai (<i>žaidimo dalys</i>)
1.2.42.	rolikai, rolskeitai	= riedũčiai
1.2.43.	referis	= <i>sport.</i> (vyresnỹsis) teisėjas
1.2.44.	rentingas	= (trumpalaĩkė) nuoma
1.2.45.	serfingas	= baĩglentė
1.2.46.	skeitbordas, skeitas	= riėdlentė
1.2.47.	skeiteris	= 1. riedũtininkas; 2. riėdlentĩninkas
1.2.48.	skinhedas, skinas	= skustagaĩvis
1.2.49.	skryningas	= 1. atrankà, rũšiãvimas; 2. <i>med.</i> patikrinimas
1.2.50.	snekas	= užkandis, užkandũkas
1.2.51.	sponsorius, -ė	= 1. rėmėjas, -a; 2. mecenãtas, -ė
	sponsorystė	= 1. paramà, rėmimas; 2. mecenãvimas
1.2.52.	steikas	= (amerikiėtiškas) kepsnỹs, didkepsnis
1.2.53.	steipleris	= segiklis
1.2.54.	stimeris	= 1. šutintũvas; 2. gãro mašinà; 3. <i>chem.</i> gãrinimo aparãtas (garintũvas)
1.2.55.	šeikeris	= (kokteĩlių) plaktũvė
1.2.56.	šopas	= parduotũvė, krãutũvė
1.2.57.	šorttrekas	= <i>sport.</i> trumpãsis tãkas
1.2.58.	šrederis	= (dokumeĩtų) naikiklis
1.2.59.	taimeris	= laĩkmatis
1.2.60.	tyneidžeris, -ė	= paauglỹs, -ė
1.2.61.	vykendas	= savãitgalis
1.2.62.	vindsurfingas	= <i>sport.</i> 1. bũrlentė; 2. bũrlenčių spõrtas

1.3. Neteiktini vertinimai

Žodžiai

- 1.3.1. **apystova** = aplinkybė: *Nusikaltimo a p y s t o v a s* (= aplinkybes) *tiria ekonominių nusikaltimų skyriaus darbuotojai.*
- 1.3.2. **gerbūvis** = 1. gerovė: *Reikėtų daugiau rūpintis žmonių g e r b ū v i u* (= gerove); 2. aplinkà: *Tik noro pritrūko sutvarkyti namo g e r b ū v i* (= aplinką); 3. aplinkotvarka: *Ieškoma lėšų sostinės g e r b ū v i u i* (= aplinkotvarka).
- 1.3.3. **įstatymdavys, -ė, įstatymleidys, -ė** = įstatymų leidėjas, -a: *Į s t a t y m d a v i a i* (= Įstatymų leidėjai) *turi susirūpinti, kad ne visi gerbia valstybės įstatymus.*
- įstatymdavystė, įstatymleidystė** = įstatymų leidimas, leidybà: *Į s t a t y m d a v y s t ė* (= Įstatymų leidimas) – nelengvas, tačiau kilnus darbas. *Į s t a t y m l e i d y s t ė* (= Įstatymų leidyba, leidimas) *Lietuvoje turi senas tradicijas.*
- 1.3.4. **išsireikšti** = pasakýti, parėikšti: *Ji ne visai tiksliai i š s i r e i š k ė* (= pasakė). *Ar galima taip i š s i r e i k š t i* (= (pa)sakyti)? *Kaip čia buvo i š s i r e i k š t a* (= pareikšta, pasakyta), *statybos nejudà iš vietos.*
- išsireiškimas** = pòsakis, pasàkymas: *Mokytoja parinko gražių i š s i r e i š k i m ū* (= posakių). *Tokie pikti i š s i r e i š k i m a i* (= žodžiai, pasakymai) *spaudoje nevienija tautos.*
- 1.3.5. **laisvanoris, -ė** = savanòris, -ė: *Gelbėjimo darbų ėmėsi kariai, policininkai ir l a i s v a n o r i a i* (= savanoriai) *miesto gyventojai.*
- laisvanoriškas, -a** = savanòriškas, -a: *Taikos fondas sudaromas iš l a i s v a n o r i š k ū* (= savanoriškų) *aukų.*
- laisvanoriškai** = sàvo nòru: *Studentai kai kuriuos dėstomuosius dalykus gali pasirinkti l a i s v a n o r i š k a i* (= savo noru).
- 1.3.6. **nekuris, -i** = šiòks tòks, šiokià tokià; tam tikras, tam tikrà: *Mokinys įgijo n e k u r i* (= šiokį tokį) *pasitikėjimà (šiek tiek pasitikėjimo) savimi. P o n e k u r i o* (= tam tikro; kiek) *laiko ir mums reikės daryti remontà.*
- nekurie, -ios** = kai kuriė, kai kuriòs; šiokiė tokiė, šiòkios tòkios; kuriė ne kuriė, kuriòs ne kuriòs; vienas kitas, vienà kità: *N e k u r i a s* (= Kai kurias) *mintis čia pacituosiu. Gali atsirasti n e k u r i ū* (= šiokių tokių) *įstatymo papildymų. N e k u r i e l i g o n i a i* (= Kai kurie; Kurie ne kurie ligoniai); *Vienas kitas ligonis nuo sunkių komplikacijų miršta.*
- 1.3.7. **neužilgo** = netrukus, tuòj(aũ), greitai, véikiai: *N e u ž i l g o* (= Netrukus; Tuoju; Greitai; Veikiai) *prasidės sėja.*
- 1.3.8. **obalsis** = šũkis, devizas: *Tautinio išsivadavimo o b a l s i a i* (= šũkiai) *padeda atgimti ir kalbai.*
- 1.3.9. **pasėka** = padarinỹs, rezultàtas: *Ši liga palieka savo p a s ė k a s* (= padarinius).
- 1.3.10. **savistovus, -i** = savarañkiškas, -a; nepriklaũsomas, -a: *Turi bũti sukurta s a v i s t o v i o s* (= savarankiškos) *ekonominės politikos programa. S a v i s t o v i* (= Nepriklausoma) *valstybė pati tvarko savo užsienio politikà.*
- savistoviai** = savarañkiškai, nepriklaũsomai: *Ne kiekvienas įpratęs s a v i s t o v i a i* (= savarankiškai) *tvarkytis. Sũnus jau s a v i s t o v i a i* (= savarankiškai, nepriklausomai) *gyvena.*
- savistovumas** = savarankiškũmas: *S a v i s t o v u m a s* (= Savarankiškũmas) – geras žmogaus bruožas.
- 1.3.11. **stovyla(s)** = 1. statulà: *Prie vartų pamatėme gipsines s t o v y l a s* (= statulas); 2. figũrà: *Toli priekyje dar galėjai įžiūrėti vyriškio s t o v y l a* (= figũrà).
- 1.3.12. **vienok** = bėt, tačiaũ, vis dėlto: *Buvo jam visokių valandų, v i e n o k* (= bet, tačiaũ, vis dėlto) *jis nepalũžo.*

Junginiai

- 1.3.13. Su **ant:**
ant kiek = kaip, kiek: *Matome, a n t k i e k* (= kaip, kiek) išaugo mūsų institutas.
ant kiek..., ant tiek = kiek..., tiek: *Ant kiek* (= Kiek) išaugo kainos, *a n t t i e k* (= tiek) atlyginimai tikrai nepadidės.
ant savęs = sáu, savarañkiškai: *Kada jūs pradėsite a n t s a v e s* (= savarankiškai) gyventi?
ant sveikatos = į sveikátą: *Toks sunkus darbas jam neišeis a n t s v e i k a t o s* (= į sveikátą). *A n t s v e i k a t o s* (= Į sveikátą)! [linkėjimas]
ant tiek = taip, tiek: *Ligonė a n t t i e k* (= taip, tiek) nusilpusi, kad be lazdos nepaeina.
- 1.3.14. **[būti (yra, buvo...)] (ne) kurse** = (ne)žinóti; būti (ne)supažindintam, -ai, (ne)susipažinusiam, -iai, (ne)įsigilinusiam, -iai: *Dėl nutarimo manęs neklauskite – aš n e k u r s e* (= nežinau; nesu susipažinęs; nesupažindintas). *Jis k u r s e m ū s ū idėjos* (= žino apie mūsų idėją; išmano, supranta mūsų idėją).
- 1.3.15. **[būti, eiti] pas save** = (būti) sávo kabinetè, kambaryjè ir kt.; (eiti) į sávo kabinetà, kambarį ir kt.: *Viršininkas p a s s a v e* (= savo kabinete). *Einu p a s s a v e* (= į savo kabinetą, kambarį).
- 1.3.16. **ir taip** = ir štai; taigi; o dabai: *I r t a i p*, (= Taigi; O dabar) *laidą baigiame. Ir taip,* (= Ir štai; Taigi) *rungtynės baigėsi lygiosiomis.*
- 1.3.17. **iš kalno** = iš aňksto: *Viskas i š k a l n o* (= iš anksto) susitarta.
- 1.3.18. Su **kaip:**
kaip kartas, kaip sykis = kaip tik: *K a i p s y k i s* (= Kaip tik) norėjau skambinti.
kaip tai žr. 1.3.21.
kaip taisyklė = paprastai, dažniausiai: *K a i p t a i s y k l e*, (= Paprastai) pirmiausia brangsta naftos produktai.
- 1.3.19. Su **kas:**
kas liečia = (o) dėl: *K a s l i e č i a kredito grąžinimo sąlygas,* (= Dėl; O dėl kredito grąžinimo sąlygų) susitarsime.
kas link = veiksmazodžių valdomieji linksniai ar linksniai su prielinksniais: *K a s l i n k tautybės,* (= Tautybės; O tautybės tai) jie visi lietuviai. *K a s l i n k muzikos,* (= Muzikai; O muzikai; Jei kalbėsime apie muziką, tai jai) mano vaikas visai negabus. *K a s l i n k mokslų,* (= Mokslais) mano pusbroliis visai nesidomi – tik *k a s l i n k pinigų* (= pinigais). *O k a s l i n k vestuvių, tai apie jas dar negalvoju* (= O apie vestuves tai dar negalvoju).
- 1.3.20. **prie ko** = kuo dėtas, -à: *P r i e k o čia mes* (= Kuo mes čia dėti)? *Banko vadovybė čia n e p r i e k o* (= niekuo dėti).
- 1.3.21. Su **tai:**
būk tai = esą, nevà, girdi, kàd, lýg, tařtum: *Žmonės kalbėjo, b ū k t a i* (= esą, kad, neva...) pinigai keisis.
(kaž)kada tai = kažkadà, kitadòs, kadàise: *Apie šunelių priežiūrą (k a ž) k a d a t a i* (= kažkada, kitados, kadaise) mano jau rašyta.
(kaž)kaip tai = 1. kažkaip, kažin kaip: *Per tuos metus jis (k a ž) k a i p t a i* (= kažkaip) sulinko, suseno; 2. kaip nors: *Reikės (k a ž) k a i p t a i* (= kaip nors) suktis iš šios padėties.
(kaž)kas [(kaž)ko, (kaž)kam...] tai = kažkàs (kažkò, kažkàm...), kažin kàs; kai kàs: *Girdžiu, už durų (k a ž) k a s t a i* (= kažkas, kažin kas) šlama. *(K a ž) k o t a i* (= Kažko; Ko nors) nauja nesugalvosi.
(kaž)kieno tai = (kaž)kienò, kažin kienò: *Palikti (k a ž) k i e n o t a i* (= kažkieno) raktai ir pinigine.

(kaž)kodėl tai	= kažkodėl, kažin kodėl: <i>Pavasarij man dažnai (k a ž) k o d è l t a i</i> (= kažkodėl, kažin kodėl) <i>skauda galvą.</i>
(kaž)koks [(kaž)kokio, (kaž)kokiam...], (kaž)kokia [(kaž)kokios, (kaž)kokiai...] tai	= 1. kažkóks (kažkókio, kažkokiám...), kažkokià (kažkokiòs, kažkókiai...): <i>(K a ž) k o k s t a i</i> (= <i>Kažkoks</i>) <i>žmogus tavęs ieškojo</i> ; 2. tam tikras, tam tikrà: <i>Statant užtvanką gali atsirasti ir (k a ž) k o k i ū t a i</i> (= <i>tam tikrų</i>) <i>gamtos apsaugos pažeidimų.</i>
(kaž)kuris tai, (kaž)kuri tai	= kuris, kuri; kažkuris, kažkuri; kažin kuris, kažin kuri: <i>(K a ž) k u r i s t a i</i> (= <i>Kažkuris; Kažin kuris</i>) <i>kaimynas išbėgo pirmas ir vagį sučiupo.</i>
(kaž)kur tai	= 1. kažkuč, kažin kuč: <i>(K a ž) k u r t a i</i> (= <i>Kažkur; Kažin kur</i>) <i>paklydo mūsų šuniukas</i> ; 2. iš daliės: <i>Gal aš kalbėdama (k a ž) k u r t a i</i> (= <i>iš dalies</i>) <i>pasakysiu ir kitų nuomonę</i> ; 3. apie, maždaug, apytikriai: <i>Susitiksime (k a ž) k u r t a i</i> (= <i>maždaug, apie</i>) <i>penktą.</i>

1.4. Žodžių ir junginių reikšmės klaidos

1.4.1.	abuojas, -a	nevert. r. „abejingas, -a“: <i>Savo darbui jis visai a b u o j a s</i> (= <i>abejingas</i>).
1.4.2.	abuojumas apmokyti	nevert. r. „abejingumas“. nevert., jei nekalbama apie paviršutinišką, menko intensyvumo, neilgai trunkantį mokymą: <i>Nusikaltėlių padėjo surasti specialiai a p m o k y t i</i> (= <i>iš</i>) <i>mokyti</i>) <i>šunys.</i>
1.4.3.	apmokymas apsidėti	nevert. r. „mokymas, išmokymas“. žr. 1.4.28.
1.4.4.	apsieiti	nevert. r. „atsieiti, kainuoti“: <i>Jų išlaidymas valstybei brangiai a p s i è j o</i> (= <i>atsiejo, kainavo</i>).
1.4.5.	ap(si)jungti	nevert. r. „su(si)jungti; su(si)vienyti; su(si)burti“: <i>a p j u n g t i</i> (= <i>sujungti</i>) <i>firmas, bankus, įmones</i> ir pan.; <i>a p j u n g t i</i> (= <i>suvienyti</i>) <i>pastangas, jėgas</i> ir pan.; <i>a p j u n g t i</i> (= <i>suburti</i>) <i>žmones, visuomenę, bendraminčius</i> ir pan.; <i>a p s i j u n g t i</i> (= <i>susiburti</i>) <i>į draugiją, sąjungą</i> ir pan.
1.4.6.	ap(si)jungimas apsivesti	nevert. r. „su(si)jungimas; su(si)vienijimas; su(si)būrimas“. = <i>vesti</i> (kalbant apie vyrą); (<i>iš</i>) <i>tekėti</i> (kalbant apie merginą); <i>susituokti</i> .
1.4.7.	aptarnauti sąskaitą	= <i>tvarkyti sąskaitą.</i>
1.4.8.	apturėti	nevert. r. „turėti, patirti“: <i>Kiek vargo a p t u r è j a u</i> (= <i>turėjau, patyriau</i>) <i>dėl to savo vaiko!</i>
1.4.9.	atidaryti: atidaryti akis atidaryti atminimo lentą, paminklą atidaryti čiaupą atidaryti dujas, vandenį atidaryti knygą, sąsiuvinį atidaryti skėtį	= <i>atmerkti akis, atsimerkti</i> ; = <i>atidengti atminimo lentą, paminklą</i> ; = <i>atsukti čiaupą</i> ; = <i>paleisti dujas, vandenį</i> ; = <i>atversti, atskleisti knygą, sąsiuvinį</i> ; = <i>išskleisti skėtį.</i>
1.4.10.	atidengti: atidengti kaltininką, nusikaltėlį atidengti sąskaitą	= <i>nustatyti kaltininką, nusikaltėlį</i> ; = <i>atidaryti sąskaitą.</i>
1.4.11.	atidirbti	nevert. r. „baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstobulinti“: <i>a t i d i r b t i</i> (= <i>baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstobulinti</i>) <i>metodiką, planą, projektą, technologiją</i> ir pan.
1.4.12.	atkoreguoti	nevert. r. „(pa)koreguoti“: <i>Mūsų komitetas šį projektą neseniai a t k o r e g a v o</i> (= <i>pakoregavo</i>).
1.4.13.	atkrauti	nevert. r. „išsiųsti, išvežti“: <i>A t k r o v è m e</i> (= <i>Išsiuntėme; Išvežėme</i>) <i>prekes į Vokietiją.</i>
1.4.14.	atleisti	nevert. r. „(iš)duoti; parduoti“: <i>a t l e i s t i</i> (= <i>iš</i>) <i>duoti</i>) <i>knygą (skaitytojui); a t l e i s t i</i> (= <i>parduoti</i>) <i>prekę (pirkėjui).</i>

	atleidimas	nevalt. r. „išdavimas; pardavimas“.
1.4.15.	atlieti	nevalt. r. „nulieti, išlieti, padaryti ką liejant“: <i>a t l i e t i</i> (= <i>nulieti, išlieti</i>) <i>detalę, paminklą, skulptūrą</i> ir pan.
1.4.16.	atmainyti	nevalt. r. „panaikinti“: <i>a t m a i n y t i</i> (= <i>panaikinti</i>) <i>įstatymą, nutarimą, potvarkį, susitarimą, nuosprendį</i> ir pan.
1.4.17.	atmirti	nevalt. r. „(iš)nykti, mirti, liautis egzistavus“: <i>Senosios tradicijos pamažu a t m i r š t a</i> (= <i>miršta, nyksta</i>).
1.4.18.	atreaguoti	nevalt. r. „(su)reaguoti“: <i>I mano skundą seniūnija n e a t r e a g a v o</i> (= <i>ne(su)reagavo</i>).
1.4.19.	atredaguoti	nevalt. r. „suredaguoti“: <i>Tekstas prastai a t r e d a g u o t a s</i> (= <i>suredaguotas</i>).
1.4.20.	atreguliuoti	nevalt. r. „sureguliuoti“: <i>Vairą reikėtų a t r e g u l i u o t i</i> (= <i>sureguliuoti</i>).
1.4.21.	atremontuoti	nevalt. r. „suremontuoti“: <i>A t r e m o n t a v o</i> (= <i>Suremontavo</i>) <i>namą ir garažą</i> .
1.4.22.	atrestauruoti	nevalt. r. „restauruoti“: <i>A t r e s t a u r a v o m e</i> (= <i>Restauravome</i>) <i>paveikslą ir freską</i> .
1.4.23.	atsiekti	nevalt. r. „pasiekti“: <i>Šiomet a t s i e k ė m e</i> (= <i>pasiekėme</i>) <i>neblogų rezultatų</i> .
	atsiekimas	nevalt. r. „laimėjimas, pergalė; atradimas“.
1.4.24.	atsinešti	nevalt. r. „elgtis; žiūrėti (į ką)“: <i>Po to įvykio jis a t s i n e š a</i> (= <i>žiūri</i>) <i>į mane labai draugiškai (elgiasi su manimi labai draugiškai)</i> .
	atsinešimas	nevalt. r. „elgesys; požiūris“.
1.4.25.	at(si)žymėti	nevalt. r.: 1. „pa(si)žymėti“: <i>Prašom a t (s i) ž y m ė t i</i> (= <i>pa(si)žymėti</i>) <i>bilietai</i> ; 2. „apdovanoti“: <i>Geriausi darbuotojai buvo a t ž y m ė t i</i> (= <i>apdovanoti</i>) <i>vertingomis dovanomis</i> .
	atžyma	nevalt. r.: 1. „žyma; įrašas“; 2. „žymė; žymuo“.
1.4.26.	bendrai	nevalt. išvadiniu (apibendrinamuoju) žodžiu: <i>B e n d r a i</i> (= <i>Apskritai</i>) <i>jis neblogas žmogus</i> .
1.4.27.	davinys	nevalt. r. „duomu“: <i>Pastarijų apklausų d a v i n i a i</i> (= <i>duomenys</i>) <i>teikia vilčių</i> .
1.4.28.	dėti(s): dėti(s) suknelę, švarką, palta, apsiaustą ir pan. dėti(s) apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan. dėtis diržą, juostą ir pan. dėti(s) auskarus, laikrodį, sagę ir pan.	nevalt. r. „vilkti(s) suknelę, švarką, palta, apsiaustą ir pan.“; nevalt. r. „auti(s), mauti(s) apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.“; nevalt. r. „juosti(s) diržą, juostą (diržu, juosta) ir pan.“; nevalt. r. „segtis auskarus, laikrodį, sagę ir pan.“
1.4.29.	gautis	nevalt. savaimine rezultatine reikšme: <i>Gali taip g a u t i s</i> (= <i>išeiti, atsitikti</i>), <i>kad šiomet nebesusitiksime. Kas čia g a v o s i</i> (= <i>pasidarė, išėjo</i>)? <i>Lyginant su 1997 m., g a u t ū s i</i> (= <i>išeity, būtų</i>) <i>visai kitas vaizdas</i> .
1.4.30.	gyvybingas, -a	nevalt. r. „nepasenęs, -usi, tinkamas, -a vartoti“: <i>g y v y b i n g a s</i> (= <i>nepasenęs, tinkamas vartoti</i>) <i>glaiestas, skiedinys, g y v y b i n g i</i> (= <i>nepasenę, tinkami vartoti</i>) <i>dažai, vaistai</i> ir pan.
1.4.31.	glaustas, -a: glaustais terminais	= <i>greitai, per trumpą laiką: Užsakymus atliekame g l a u s t a i s t e r m i n a i s</i> (= <i>greitai, per trumpą laiką</i>).
1.4.32.	įjungti	nevalt. r. „įrašyti, įtraukti“: <i>į j u n g t i</i> (= <i>įrašyti, įtraukti</i>) <i>į planą, sąrašą, komisiją</i> ir pan.
1.4.33.	imti(s)	žr. 1.4.57.
1.4.34.	inėšti	– nevalt. r.: 1. „pateikti“: <i>į n e š t i</i> (= <i>pateikti</i>) <i>pasiūlymą</i> ir pan.; 2. „įtraukti, įrašyti (į ką)“: <i>į n e š t i</i> (= <i>įtraukti, įrašyti</i>) <i>į sąrašą, sutartį, protokolą</i> ir pan.; 3. „įtraukti, įrašyti, padaryti (ką)“: <i>į n e š t i</i> (= <i>padaryti</i>) <i>pataisą, pakeitimą, papildymą</i> ir pan.
1.4.35.	įpakavimas	nevalt. r. „pakuotė“: <i>Žaislai atsiųsti popieriniame į p a k a v i m e</i> (= <i>popierinėje pakuotėje</i>).

- 1.4.36. **išdirbti** nevert. r. „parengti, sukurti“: *i š d i r b t i* (= *parengti, sukurti*) *projektą, terminiją* ir pan.
- 1.4.37. **išeiti:**
išeinant iš ko nevert. r. „remiantis kuo, vadovaujantis kuo; atsižvelgiant į ką“: *Nutarimas buvo priimtas i š e i n a n t i š s u s i d a r i u s i o s p a d ė t i e s* (= *atsižvelgiant į susidariusią padėtį*).
- 1.4.38. **išieškoti:**
išieškotas, -a nevert. r. „išdailintas, -a, dailus, -i, prašmatnus, -i, elegantiškas, -a, subtilus, -i, rafinuotas, -a, galantiškas, -a“: *i š i e š k o t a s*, -a (= *išdailintas, -a, prašmatnus, -i*) *dirbinys, forma* ir pan. (apie meno kūrinį); *i š i e š k o t a s* (= *subtilus, rafinuotas*) *skonis; išieškotos (dailios, rafinuotos) manieros; išieškotas (= dailus, galantiškas) elgesys* ir pan.
- 1.4.39. **išimti:**
išimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus ir pan. (iš asmens) = *paimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus* ir pan.;
dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų ir pan. **išėmimas** (iš asmens) = *dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų* ir pan. *paėmimas*.
- 1.4.40. **išjungti** nevert. r.: 1. „išbraukti, atleisti“: *i š j u n g t i* (= *išbraukti*) *iš plano, sąrašo, suvestinės* ir pan.; *i š j u n g t i* (= *išbraukti, atleisti*) *iš komisijos, komiteto, tarybos, organizacijos* ir pan.; 2. „išskaičiuoti, atimti“: *išjungti* (= *išskaičiuoti, atimti*) *iš kainos, sumos, vertės* ir pan.
- 1.4.41. **išlaikyti** nevert. r. „išskaičiuoti“: *i š l a i k y t i* (= *išskaičiuoti*) *alimentus, mokesčius* ir pan.
išlaikymas nevert. r. „išskaičiavimas, išskaita“.
išlaikytas, -a nevert. r. „santūrus, -i, susitvardantis, -i, susivaldantis, -i“: *Mano naujasis kaimynas – pavydėtina i š l a i k y t a s* (= *santūrus, susitvardantis, susivaldantis*) *žmogus*.
- 1.4.42. **išmetinėti (užmetinėti)** nevert. r. „prikaišioti, priekaištauti“: *Tu jam dėl to n e i š m e t i n ė k* (*n e u ž m e t i n ė k*) (= *neprikaišioti, nepriekaištauti*).
- 1.4.43. **išmetinėjimas (užmetinėjimas)** nevert. r. „prikaišiojimas, priekaištas“.
išnešti – nevert. r.: 1. „priimti“: *i š n e š t i* (= *priimti*) *nutarimą, sprendimą, nuosprendį* ir pan.; 2. „duoti, pareikšti“: *i š n e š t i* (= *duoti, pareikšti*) *įspėjimą, papeikimą* ir pan.; 3. „pateikti“: *i š n e š t i* (= *pateikti*) *pasiūlymą, protestą* ir pan.
- 1.4.44. **(iš)pildyti:**
išpildyti kūrinį = *atlikti kūrinį*;
(iš)pildyti planą = *(į)vykdyti planą*;
pildyti pareigas = *eiti pareigas*.
- 1.4.45. **išpulti** – nevert. r.: 1. „tekti, priderėti, prireikti, priklausyti“: *Užmokėk jam, kiek i š p u o l a* (= *pridera, priklausy*); 2. „pasitaikyti“: *Kalėdos pernai i š p u o l ė* (= *pasitaikė*) *gražios*.
- 1.4.46. **išrišti** nevert. r. „išspręsti“: *Kažin, kaip šį klausimą i š r i š* (= *išsprę*) *apskritis?*
- 1.4.47. **išrišimas** nevert. r. „išsprendimas“.
išskirti nevert. r. „(pa)skirti“: *I š s k y r ė* (= *Paskyrė*) *sklypą namui statyti. Firmos vadovai i š s k y r ė* (= *(pa)skyrė, davė*) *premijas*.
- 1.4.48. **išstatyti sąskaitą** = *pateikti, išrašyti sąskaitą*.
- 1.4.49. **išstoti** nevert. r. „kalbėti; viešai pasirodyti“: *Kas dar nori i š s t o t i* (= *kalbėti*)? *Dabar i š s t o s* (= *pasirodys*) *ansamblis*.
- 1.4.50. **išstojimas** nevert. r. „kalba; viešas pasirodymas“.
iššaukti nevert. r. „sukelti“: *i š š a u k t i* (= *sukelti*) *ligą, reakciją, žemės drebėjimą* ir pan.

	iššaukiantis, -i, iššaukiamas, -a	nevert. r. „įžūlus, -i, provokuojamas, -a“: <i>i š š a u k i a n t i s</i> (= įžūlus, provokuojamas) <i>elgesys, žvilgsnis, tonas</i> ir pan.
1.4.51.	iššaukiančiai, iššaukiamai išvesti	nevert. r. „įžūliai, provokuojamai“. nevert. r. „išbraukti, atleisti“: <i>i š v e s t i</i> (= išbraukti, atleisti) <i>iš komisijos, komiteto, tarybos</i> ir pan. = <i>nutraukti eksploataciją; sustabdyti; išjungti</i> .
1.4.52.	išvesti iš eksploatacijos išžiūrėti	nevert. r. „apsvarstyti, išnagrinėti“: <i>i š ž i ū r ė t i</i> (= apsvaistinti, išnagrinėti) <i>prašymą, siūlymą, skundą</i> ir pan.
1.4.53.	įvesti: įvesti į eksploataciją (eksploatacijon) įvesti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan. įvesti kamuolį į žaidimą įvesti pataisą, papildymą	 = <i>atiduoti naudoti, eksploatuoti; paleisti; įjungti</i> ; nevert. r. „įtraukti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan.“; = <i>paduoti (įmesti, įspirti) kamuolį į žaidimą</i> ; = <i>įtraukti, įrašyti, įdėti pataisą, papildymą</i> .
1.4.54.	kurčias, -ia	nevert. r. „duslus, -i“: <i>Nuaidėjo k u r č i a s</i> (= duslus) <i>sprogimas</i> .
1.4.55.	matomai (regimai)	nevert. įterptiniu žodžiu nuomonei reikšti: <i>M a t o m a i</i> (<i>R e g i m a i</i>) (= <i>Matyt</i>), <i>mums reikėtų dar kartą pasitarti. M a t o m a i</i> (<i>R e g i m a i</i>), (= <i>Turbūt</i>) <i>jau laikas eiti miegoti</i> .
1.4.56.	nešti atsakomybę	= <i>būti atsakingam, -ai, atsakyti</i> .
1.4.57.	nuimti: nuimti draudimą, apribojimus, sankcijas, muitus ir pan. nuimti greitį, tempą nuimti nuo kontrolės nuimti nuo pareigų nuimti premiją, priemoką	= <i>panaikinti draudimą, apribojimus, sankcijas, muitus</i> ir pan.; = <i>sumažinti greitį, tempą</i> ; = <i>nutraukti kontrolę, liautis kontroliuoti, kontroliavus</i> ; = <i>atleisti iš pareigų</i> ; = <i>neduoti, neskirti premijos, priemokos; nubraukti premiją, priemoką</i> ; = <i>pašalinti, panaikinti priežastis, (psichologinę) įtampą</i> ; = <i>numalšinti skausmą</i> ;
	nuimti priežastis, (psichologinę) įtampą	
	nuimti skausmą	
	nu(s)imti apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.	nevert. r. „nu(s)auti, nu(s)mauti apavą, nusimauti kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.“;
	nu(s)imti diržą, juostą ir pan.	nevert. r. „nu(s)juosti diržą, juostą ir pan.“;
	nu(s)imti sagę, auskarus, laikrodį, žiedą ir pan.	nevert. r. „nu(s)segti sagę, laikrodį, išsisegti auskarus, nusimauti žiedą ir pan.“;
	nu(s)imti nuo įskaitos	= <i>iš(si)braukti, iš(si)rašyti, iš(si)registruoti iš įskaitos</i> ;
	nu(s)imti suknelę, apsiaustą, švarką, paltą ir pan.	nevert. r. „nu(s)vilkti suknelę, apsiaustą, švarką, paltą ir pan.“
1.4.58.	pajungti	– nevert. r.: 1. „privesti“ (kalbant apie komunikacijas): <i>p a j u n g t i</i> (= <i>privesti</i>) <i>dujas, elektrą, vandenį, šildymą, telefoną</i> ir pan.; 2. „įjungti“ (kalbant apie tiekimo pradžia): <i>p a j u n g t i</i> (= <i>įjungti</i>) <i>dujas, elektrą, vandenį, šildymą, telefoną</i> ir pan.; 3. „prijungti“: <i>p a j u n g t i</i> (= <i>prijungti</i>) <i>variklį, skalbimo mašiną</i> ir pan.
1.4.59.	pajungimas pakelti: pakelti klausimą, problemą pakelti duomenis, bylą ir pan.	nevert. r. „privedimas; įjungimas; prijungimas“. = <i>iškelti klausimą, problemą</i> ; = <i>peržiūrėti, pa(si)tikrinti duomenis, bylą</i> ir pan.
1.4.60.	paskaičiuoti	nevert. r. „(tiksliai) apskaičiuoti, suskaičiuoti“: <i>Būtiną p a s k a i č i u o t i</i> (= <i>apskaičiuoti</i>) <i>didžiausią šių vaistų dozę</i> .
1.4.61.	paskaičiavimas pastatyti	nevert. r. „(tikslus) apskaičiavimas“. žr. 1.4.98.
1.4.62.	pašalinis (vaistų) veikimas	= <i>šalutinis (vaistų) poveikis</i> .
1.4.63.	pašvesti	nevert. r. „skirti, dedikuoti“: <i>Vakaras p a š v ė s t a s</i> (= <i>kirtas</i>) <i>poeto 100-ųjų metinių sukakčiai. Knyga p a š v ė s t a</i> (= <i>skirta</i>) <i>lietuvų kovoms su kryžiuočiais</i> .
1.4.64.	pavesti	nevert. r. „apvilti, apgauti; netesėti“: <i>Jis ne kartą yra mus p a v e d ė s</i> (= <i>apvylęs, apgavęs</i>).

1.4.65.	pernešti	nevalt. r. „pakelti, iškentėti, iškęsti, išturėti, išverti“: <i>p e r n e š t i</i> (= <i>pakelti, iškentėti, iškęsti, išturėti, išverti</i>) <i>skausmą, sielvartą, netektį, nelaimę</i> ir pan.
1.4.66.	perspėti	nevalt. r. „užkirsti kelią, neleisti atsirasti“: <i>p e r s p ė t i</i> <i>ligą, nusikaltimą, nelaimę</i> ir pan. (= <i>užkirsti kelią, neleisti atsirasti</i>) <i>ligai, nusikaltimui, nelaimei</i> ir pan.
1.4.67.	pervesti	nevalt. r. „perkelti“: <i>p e r v e s t i</i> (= <i>perkelti</i>) <i>į kitą grupę, klasę, kursą, skyrių, į kitas pareigas</i> ir pan.
1.4.68.	peržiūrėti	nevalt. r. „persvarstyti; iš naujo, dar kartą apsvarstyti“: <i>p e r ž i ū r ė t i</i> (= <i>iš naujo, dar kartą apsvarstyti</i>) <i>bylą, klausimą, tvarką</i> ir pan.
1.4.69.	praanalizuoti	nevalt. r. „išanalizuoti“: <i>Būtina p r a a n a l i z u o t i</i> (= <i>išanalizuoti</i>) <i>padėtį.</i>
1.4.70.	prabalsuoti	nevalt. r. „balsuoti, pabalsuoti, nubalsuoti, subalsuoti, baigti balsuoti“: <i>Mes jau p r a b a l s a v o m e</i> (= <i>balsavome, pabalsavome, buvome balsuoti</i>).
	prabėgti	nevalt. r. „(nu)bėgti“: <i>Kasdien p r a b ė g u</i> (= <i>nubėgu</i>) <i>keletą kilometrų.</i>
1.4.72.	pračiuopti	nevalt. r. „apčiuopti, užčiuopti“: <i>Padidėjusias kepenis nesunku p r a č i u o p t i</i> (= <i>užčiuopti</i>).
1.4.73.	pradiktuoti	nevalt. r. „padiktuoti“: <i>P r a d i k t a v a u</i> (= <i>Padiktavau</i>) <i>visas pavardes telefonu.</i>
1.4.74.	praeiti	nevalt. r.: 1. „nueiti“: <i>p r a e i t i</i> (= <i>nueiti</i>) <i>atstumą, kelią, nuotolį</i> ; 2. „išeiti“: <i>p r a e i t i</i> (= <i>išeiti</i>) <i>kursą, mokyklą, mokslus</i> (t. y. <i>baigti kursą, mokyklą, mokslus</i>); 3. „paeiti“: <i>p r a e i t i</i> (= <i>paeiti</i>) <i>į priekį, į kairę, į dešinę</i> ir pan.; 4. „eiti“: <i>P r a e i t i</i> (= <i>(I)eiti</i>) <i>draudžiama.</i>
	praėjimas	nevalt. r. „(į)ėjimas“: <i>P r a ė j i m a s</i> (= <i>Iėjimas</i>) <i>į kiemą kitoje pusėje.</i>
1.4.75.	prafinansuoti	nevalt. r. „finansuoti“: <i>Šį projektą derėtų p r a f i n a n s u o t i</i> (= <i>finansuoti</i>) <i>iš rezervų fondo.</i>
1.4.76.	pragalvoti	nevalt. r. „apgalvoti“: <i>Šis sprendimas gerai p r a g a l v o t a s</i> (= <i>apgalvotas</i>).
1.4.77.	prakeliauti	nevalt. r. „keliauti, nukeliauti“: <i>Tą vasarą p r a k e l i a v o m e</i> (= <i>nukeliavome</i>) <i>300 km.</i>
1.4.78.	praklausti	nevalt. r. „perklausti, išklausti“: <i>p r a k l a u s y t i</i> (= <i>perklausti</i>) <i>įrašą, praklausti</i> (= <i>išklausti</i>) <i>paskaitą</i> ir pan.
1.4.79.	prakomentuoti	nevalt. r. „(pa)komentuoti“: <i>Šis įvykis buvo išsamiai p r a k o m e n t u o t a s</i> (= <i>(pa)komentuotas</i>) <i>per televiziją.</i>
1.4.80.	prakonsultuoti	nevalt. r. „(pa)konsultuoti“: <i>Mūsų grupę dėstytojas jau p r a k o n s u l t a v o</i> (= <i>(pa)konsultavo</i>).
1.4.81.	prakontroliuoti	nevalt. r. „(pa)kontroliuoti“: <i>P r a k o n t r o l i u o k i t e</i> (= <i>Pakontroliuokite</i>), <i>kad ataskaitos būtų pateiktos laiku.</i>
1.4.82.	pramatyti	nevalt. r. „numatyti“: <i>Šią ėjimą (šachmatų) reikėjo p r a m a t y t i</i> (= <i>numatyti</i>).
	pramatymas	nevalt. r. „numatymas“.
1.4.83.	praplaukti	– nevalt. r.: 1. „nuplaukti“: <i>p r a p l a u k t i</i> (= <i>nuplaukti</i>), t. y. <i>įveikti atstumą, distanciją, nuotolį</i> ir pan.; 2. „perplaukti“: <i>p r a p l a u k t i</i> (= <i>perplaukti</i>) <i>baseiną, ežerą, tvenkinį</i> ir pan.
1.4.84.	praskambėti	nevalt. r. „nuskambėti, suskambėti“: <i>Jos balse p r a s k a m b ė j o</i> (= <i>nuskambėjo</i>) <i>nepasitenkinimo gaidelė.</i>
1.4.85.	pravažiuoti	nevalt. r. „važiuoti, įvažiuoti, nuvažiuoti“: <i>P r a v a ž i u o t i</i> (= <i>Važiuoti</i>) <i>be bilieto draudžiama.</i> <i>P r a v a ž i u o t i</i> (= <i>Įvažiuoti</i>) <i>į kiemą reikia iš kitos pusės.</i> <i>Mums liko p r a v a ž i u o t i</i> (= <i>važiuoti, nuvažiuoti</i>) <i>5 km.</i>
	pravažiavimas	nevalt. r. „(į)važiavimas“: <i>Už p r a v a ž i a v i m a</i> (= <i>važiavimą, kelionę</i>) <i>be bilieto jums teks mokėti baudą.</i> <i>P r a v a ž i a v i m a s</i> <i>į teritoriją draudžiama</i> (= <i>Įvažiuoti į teritoriją draudžiama</i>).

	pravažiuojantis, pravažiuojamas bilietas	= nuolatinis, mėnesinis bilietas.
1.4.86.	pravesti	nevalt. r.: 1. „nutiesti, įvesti“: <i>Laidai neturi būti prava d a m i (= tiesiami) paviršiuje</i> ; 2. „išvesti, nubrėžti“: <i>P r a v e s t i (= Išvesti, nubrėžti) liniją.</i>
1.4.87.	pribūti	nevalt. r. „ateiti, atvykti“: <i>Skirtu laiku jis taip ir n e p r i b u v o (= neatėjo, neatvyko).</i>
1.4.88.	priešakinis, -ė	nevalt. r. „pažangus, -i“: <i>p r i e š a k i n ė (= pažangi) idėja, mintis, pasaulėžiūra, p r i e š a k i n i s (= pažangus) mąstymas ir pan.</i>
1.4.89.	prigulėti	nevalt. r. „priklausyti, priderėti, pareiti“: <i>Tie pinigai jam p r i g u l i (= priklauso, pridera). Tai p r i g u l i (= priklauso, pareina) ne nuo žmogaus valios.</i>
1.4.90.	priimti vaistus	nevalt. r. „gerti, vartoti vaistus“.
1.4.91.	prileisti trūkumų	= <i>padaryti, pridaryti trūkumų; leisti atsirasti trūkumams.</i>
1.4.92.	rastis	nevalt. r. „būti“: <i>Mūsų būstinė r a n d a s i (= yra) Kaštonų gatvėje. Kur tu dabar r a n d i e s i (= esi)?</i> žr. 1.4.55.
1.4.93.	regimai	
1.4.94.	reiškia	nevalt. r. „vadinasi, taigi“: <i>R e i š k i a (= Vadinasi), tu rytoj neateisi? R e i š k i a, (= Taigi) dirbsime iki vėlumos.</i>
1.4.95.	sąstatas	nevalt. r. „sudėtis“: <i>komandos, komiteto, tarybos ir pan. s q s t a t a s (= sudėtis).</i>
1.4.96.	sekantis, -i	nevalt. r.: 1. „šis, -i, šitoks, -ia, toks, -ia“ (prieš išvardijimą): <i>Vilniuje šiuo metu veikia s e k a n č i o s (= šios, tokios) parodos: [...];</i> 2. „štai kas; štai kodėl“ (prieš aiškinimą): <i>Atsakydamas į jūsų raštą pranešu s e k a n t i (= štai ką): [...].</i>
1.4.97.	sekančiai skaityti	nevalt. r. „taip, šitaip“. nevalt. r.: 1. „laikyti“ (ką kuo): <i>Jis manęs žmogum n e s k a i t o (= nelaiko);</i> 2. „manyti, būti tam tikros nuomonės, būti įsitikinusiam, -iai“: <i>S k a i t a u (= Manau), kad jūsų nuomonė nėra teisinga.</i>
1.4.98.	statyti: statyti grafiką, planą, tvarkaraštį statyti tašką, kablelį, kitus skyrybos ženklus statyti kandidatūrą statyti klausimą, reikalavimą, sąlygą statyti pažymį statyti protokolą statyti tikslą statyti kelią, dujotiekį statyti radiatorių, variklį, skaitiklį ir pan. statyti telefoną	= <i>(su)daryti grafiką, planą, tvarkaraštį;</i> = <i>(pa)dėti, (pa)rašyti tašką, kablelį, kitus skyrybos ženklus;</i> = <i>(iš)kelti kandidatūrą;</i> = <i>(iš)kelti klausimą, reikalavimą, sąlygą;</i> = <i>(pa)rašyti pažymį;</i> = <i>(su)rašyti protokolą;</i> = <i>(iš)kelti tikslą;</i> = <i>(nu)tiesti kelią, dujotiekį;</i> nevalt. r. „įrengti, įtaisyti, pritaisyti, (i)dėti radiatorių, variklį, skaitiklį ir pan.“; nevalt. r. „(i)vesti telefoną“.
1.4.99.	aukščiau stovintis, -i (pareigūnas, įstaiga)	nevalt. r. „aukštesnis, -ė, aukštesnysis, -ioji, vyresnis, -ė, vyresnysis, -ioji, viršesnis, -ė (pareigūnas, įstaiga)“.
1.4.100.	stovis: ligonio, pastato stovis	= <i>ligonio, pastato būklė;</i> = <i>dvasinė, moralinė būseną.</i>
1.4.101.	dvasinis, moralinis stovis	nevalt. r. „dėti, spausdinti“ (pvz., laikraštyje).
1.4.102.	talpinti tūlas, -a	nevalt. r. „toks, -ia, kažkoks, -ia, vienas, -a, kuris ne kuris, kuri ne kuri“: <i>T ū l a s (= Vienas; Kažkoks) amerikiečių bankininkas užsisakė portretą.</i>
1.4.103.	užbėgimas	nevalt. r. „bėgimas“ (bėgimo varžybų etapas).
1.4.104.	uždaryti: uždaryti akis uždaryti čiaupą uždaryti knygą, sąsiuvinį uždaryti sąrašą, kartoteką uždaryti skėtį	= <i>užmerkti akis, užsimerkti;</i> = <i>užsukti čiaupą;</i> = <i>užversti, užskeisti knygą, sąsiuvinį;</i> = <i>baigti (pildyti, rašyti) sąrašą, kartoteką;</i> = <i>suglausti skėtį.</i>

1.4.105.	užėjimas	nevalt. r. „ėjimas“ (ėjimo varžybų etapas).
1.4.106.	užinteresuoti	nevalt. r. „suinteresuoti, sudominti“: <i>Svarbiausia – užinteresuoti (= suinteresuoti, sudominti) pirkėją.</i>
1.4.107.	užkrauti akumuliatorių	nevalt. r. „įkrauti akumuliatorių“.
1.4.108.	užmanyti	nevalt. r. „sumanyti, sugalvoti“: <i>Jam pavyko užmanyti (= sumanyti, sugalvoti) naują šio uždavinio sprendimą.</i>
	užmanymas	nevalt. r. „sumanymas“.
1.4.109.	užmetinėti	žr. 1.4.42.
1.4.110.	užnešti	nevalt. r.: 1. „užtepti; užkrėsti“: <i>užnešti (= užtepti) dažų, glaišto; užnešti (= užkrėsti) tinko ir pan.; 2. „pažymėti“: užnešti (= pažymėti) kontūrus, taškus ir pan.</i>
1.4.111.	už(si)pilti automobilį, traktorių ir pan. už(si)pilti benzino , kitų degalų (į automobilį)	nevalt. r. „į(si)pilti, pri(si)pilti (degalų) į automobilį, traktorių ir pan.“; = <i>į(si)pilti, pri(si)pilti benzino</i> , kitų degalų.
1.4.112.	užplaukimas	nevalt. r. „plaukimas“ (plaukimo arba irklavimo varžybų etapas).
1.4.113.	už(si)dėti	žr. 1.4.28.
1.4.114.	užskaityti	nevalt. r. „įskaityti“: <i>Už laimėtą partiją žaidėjui užskaito mąsas (= įskaitomas) taškas.</i>
	užskaita	nevalt. r. „įskaita“: <i>Atlikus užskaitą (= įskaitą) įmonių skolos sumažėjo.</i>
1.4.115.	užvažiavimas nevalt. r.:	1. „važiavimas“ (automobilių, dviračių, motociklų ir pan. varžybų etapas); 2. „jojimas“ (žirgų lenktynių etapas); 3. „pamaina (sanatorijoje, poilsio namuose)“.
1.4.116.	užvežimas (pvz., prekių)	nevalt. r. „ko nors atvežimas (pvz., prekių), pristatymas“.
1.4.117.	vesti save vesti (vesti save)	= <i>elgtis: Diskotekoje jis save vedė (= elgėsi) tiesiog nepakenčiamai;</i> = <i>vadovaujantis, -i, vadovaujantysis, -čioji specialistas, -ė;</i>
	vedantis, -i, vedantysis, -čioji specialistas, -ė	= <i>svarbiausias, pagrindinis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.;</i>
	vedantis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.	= <i>varantysis ratas, velenas.</i>
	vedantysis ratas, velenas	
1.4.118.	vieningas, -a	nevalt. r. „vienodas, -a“: <i>vieningi (= vienodi) mokesčiai, tarifai ir pan.</i>
1.4.119.	žinoti	nevalt. r.: 1. „mokėti“: <i>Prastai žinau (= moku) anglų kalbą;</i> 2. „išmanyti“: <i>Jis nežino (= neišmano) technikos;</i> 3. „pažinti“: <i>Vadovai turi žinoti (= pažinti) savo pavaldinius.</i>

2. ŽODŽIŲ SANDAROS KLAIDOS

2.1. Svetimi žodžių elementai

2.1.1.	-arėja, -erėja batarėja galanterėja galerėja loterėja oranžerėja	– skolinčių daiktavardžių elementai, pvz.: = batėrija; = galantėrija = galėrija = lotėrija = oranžėrija
2.1.2.	-avas, -ava bordavas, -a dangavas, -a fioletavas, -a, violetavas, -a kerzavas, -a: kerzavi kremavas, -a lelijavas, -a morkavas, -a pliušavas, -a ružavas, -a smėliavas, -a	– būdvardžių priesaga (ar baigmuo), pvz.: = bėrdinis, -ė, vėšninis, -ė, tańsiai raudėnas, -a = dańgiškąs, -a, dangaũs spalvės, mėlsvas, -a, žýdras, -a = violetėnis, -ė = kerzėniai (batai) = krėminis, -ė, krėmo spalvės = lelijėnis, -ė, lelijų spalvės = mėrkėnis, -ė, mėrkų spalvės = pliušėnis, -ė = rėžėnis, -ė, raũsvas, -a = smėlėnis, -ė, smėlio spalvės

	šaliavas, -a	= šalinis, -ė (apýkablė)
2.1.3.	vyšniavas, -a	= vỹšninis, -ė, vỹšnių spalvõs
	-avoti	– veiksmazodžių priesaga (ar baigmuo), pvz.:
	baliavoti	= puotáuti, pokyliáuti
	bėdavoti	= bėdóti, skųstis
	dėkavoti	= dėkóti
	komandavoti	= komandúoti, įsakinėti
	meistravoti	= meistráuti
	ponavoti	= ponáuti
	žiemavoti	= žiemóti
2.1.4.	da- (neda-)	– priešdėlis, pvz.:
	dabėgti	= pribėgti, nubėgti (iki ko nors): <i>N e d a b ė g o</i> (= <i>Nepribėgo, nenubėgo</i>) <i>iki finišo</i>
	dadėti	= pridėti, (dár) įdėti: <i>D a d ė k</i> (= <i>Įdėk dar</i>) <i>kelis obuolius, kad krepšys būtų pilnas</i>
	dadirbti	= baįgti dirbti, (dár) padirbti, išdirbti: <i>D a d i r b s i u</i> (= <i>Išdirbsiu</i>) <i>iki pensijos ir išeisiu</i>
	daeiti	= 1. priešiti (<i>ka</i>), nueiti (iki ko nors): <i>Taip kartu ir d a ė j o m e</i> (= <i>priėjome</i>) <i>upę (nuėjome iki upės)</i> ; 2. su(si)prásti, susiprotėti: <i>Pagaliau man d a ė j o</i> (= <i>aš supratau, man paaiškėjo</i>)
	daėsti	= 1. baįgti ėsti; pri(si)ėsti (iki soties): <i>Šuo n e d a ė d ė</i> (= <i>nebaigė ėsti; nepriėdė</i>); 2. įsiėsti, įkyrėti, nusibósti: <i>Visiems jis d a ė d ė</i> (= <i>įsiėdė, įkyrėjo, nusibodo</i>)
	daleisti	= 1. (pri)lėisti: <i>Lankytojai prie ligonių n e d a l e i d ž i a m i</i> (= <i>neleidžiami</i>); 2. lėisti atsirásti, pa(si)darýti: <i>Negalime d a l e i s t i pažeidimų</i> (= <i>leisti atsirasti pažeidimams</i>); 3. sakýti, tařti, manýti: <i>D a l e i s k i m</i> (= <i>Sakykim</i>), <i>tu teisus</i>
	damokėti	= primokėti
	dapilti	= pripilti (iki viršaus), (dár) įpilti, pripildyti
	darašyti	= prirašýti
	dasiekti	= pasiekti
	dasigauti	= nusigáuti (iki ko nors)
	dasiprotėti	= susiprotėti, susiprásti
	davesti	= 1. privėsti (prie ribos): <i>Arklį d a v e d ė ligi ėdžių</i> (= <i>privėdė prie ėdžių</i>); 2. išvėsti (iš kantrýbės, pusiáusvyros): <i>Toks jų elgesys mane visai d a v e d ė</i> (= <i>išvedė iš kantrýbės, pusiáusvyros</i>); 3. baįgti dirbti, padarýti: <i>Darbą reikia d a v e s t i</i> (= <i>padaryti, pabaigti</i>) <i>iki galo</i>
	nedakepęs, -usi, nedakeptas, -a	= 1. ne(iš)kėpęs, -usi, nebaįgęs, -usi kėpti, pųszalis, -ė; 2. kváištelėjęs, -usi
	nedakepėlis, -ė	= nekėpėlis, -ė, nesubrėndėlis, -ė; kvaišėlis, -ė; nei šióks, nei tóks, nei šiokiá, nei tokiá
	nedamuštas, -a	= 1. nepribaigtas, -á (mušti); 2. kváištelėjęs, -usi
2.1.5.	nedateklis	= nepriteklis, trůkumas, stoká; vargas, sunkumas, skuřdas
	-dėjas, -a	– daiktavardžių elementas, pvz.:
	geradėjas, -a	= geradarỹs, -ė
	niekadėjas, -a	= niek(a)darỹs, -ė, nenáudėlis, -ė, niėkšas, -ė
	piktadėjas, -a	= piktadarỹs, -ė
2.1.6.	-ikas	– skolininių mažybinės reikšmės daiktavardžių priesaga, pvz.:
	kubikas	= kùbas, kubėlis, kubiùkas
	pufikas	= pùfas, pufiùkas, paũpsas, pampsiùkas.
2.1.7.	-(in)yčia	– daiktavardžių priesaga, pvz.:
	cukrinyčia	= cùkrinė
	druskinyčia	= drùskinė
	kiaulinyčia	= kiaulidė
	langinyčia	= langinė
	pipirnyčia	= pipirinė
	rũkinyčia	= (mėsos, žuvų) rūkyklá
	varpinyčia	= varpinė
2.1.8.	-ka, -kė	– priesagos (ar baigmenys):

a) bendrinių daiktavardžių, pvz.:

čigonka	= čigōnė, čigoniūkė
damkė	= (šāškių) damà
draugelka	= draugūžė
etažerka	= etažerė, knygīnė
giedorka	= giedótoja, giesminiūkė
kaimynka	= kaimýnė, kaimynėlė
kumelka	= kumėlė, kumėlšė, kumėlpalaikė
mašinka	= mašinėlė
mergelka	= mergiōtė, meřgiščia, mergiūkštė
miescionka	= miesčiōnė
razinka	= razinà, džiovinta vynuogė
sardelka, sardelkė	= sardelė
vagilka	= vagilė, vagišė

b) asmenvardžių, pvz.:

B i r u t k a (= *Birutė, Birutėlė, Biručiuokė*), *I r k a* (= *Irena, Irutė*), *G r a ž k a*, *G r a ž k ė* (= *Gražina, Gražinutė*), *V y t k a*, *V y c k a* (= *Vytas, Vytelis, Vytukas*), *S t a s k a* (= *Stasy, Staselis, Stasiukas*)

2.2. Netaisyklingos darybos arba ne savo darybine reikšme vartojami žodžiai su lietuviškais elementais

2.2.1.

Būdo prieveiksmai su **-(i)ai**, padaryti:

a) iš būdvardžių su priesaga **-inis, -inė**, pvz.:

asmeniniai	= āsmeniškai
besąlyginiai	= besālygiškai, be sąlygų, griežtai
dvasiniai	= dvāsiškai
ekonominiai	= ekonōmiškai
eksperimentiniai	= eksperimeñtiškai, eksperimeñtais, bañdymais
esminiai	= iš esmės, savo esmė; iš tiesų, iš tikrųjų
fiziniai	= fiziškai
išoriniai	= išóriškai
materialiniai	= materialiai
meniniai	= mėniškai
orientaciniai	= apýtikriai; maždaug
plytiniai (raudonas)	= plýtiškai (raudónas), plýtų (raudōnio, raudonūmo) spalvės
principiniai	= iš principo
psichiniai	= psichiškai
šimtaprocentiniai	= šimtų prōcentų
teoriniai	= teōriškai
tiesioginiai	= tiesiōg(iai)
tradiciniai	= tradiciškai, iš tradicijos, pagañ tradiciją
vidiniai	= iš vidaūs, vidumi
vidutiniai	= vidutiniškai

Išimtis: begaliniai

b) iš santykinių būdvardžių, turinčių vienaskaitos vyriškosios giminės vardininko galūnę **-is**, o daugiskaitos naudininko **-(i)ams** (*bejęgis* ir pan.), pvz.:

bejausmiai	= bejaūsmiškai, be jaūsmo
bejęgiai	= bejęgiškai
beprasniai	= beprāsmiškai, be prasmės
betiksliai	= betiksliai, be tikslo
civiliai	= civiliškai
dviprasniai	= dviprāsmiškai
vieninteliai (galimas, -a)	= vieniñtelis, -ė (gālimas, -à)

Pastaba. Prieveiksnius su **-(i)ai** daryti iš tokių kokybinių būdvardžių galima, pvz.:

t y l ū t ė l i a i atsiduso, *p u s d y k i a i* pardavė, *p o k v a i l i a i* atrodo, *padalijo a p y l y g i a i*.

2.2.2.

Daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesagomis:

a) **-ėjas**, pvz.:

atskiedėjas	= skiediklis
atskyrėjas	= (tėpalo) skyriklis
autopakrovėjas	= automobilinis krautūvas
įkrovėjas	= (akumuliatoriaus) (į)kroviklis
išėmėjas	= (dėmių) valiklis; (vašiu kauliukų) gliaudiklis
išjungėjas	= išjungiklis, jungiklis; jungtūvas
išleidėjas	= (nutekamųjų vandenų) išleistūvas
išskyrėjas	= (benzino, riebalų) skirtūvas
išspaudėjas (sulčių)	= sulčiāspaudė
jungėjas	= jungiklis; jungiamoji mėdžiaga
kasėjas	= (tranšėju) kasiklis
klojėjas	= (važzdžių) klotūvas
nuėmėjas	= (gařso) ėmiklis; (vařiu) skintūvas
nuleidėjas	= (šiūkřlių) nuleistūvas
pakėlėjas	= kėliklis; kėltūvas
pakrovėjas	= krautūvas
paleidėjas	= (automātinis) paleidiklis
pastūmėjas	= stūmiklis
perjungėjas	= pėrjungiklis, jungiklis
praskiedėjas	= skiediklis
purškėjas	= (trařų) purkřtūvas
sanpraleidėjas	= sanitārinė řvaryklā
skiedėjas	= skiediklis
sugėrėjas	= (kvapų) gėriklis
sukėlėjas (putų)	= putōkřlis
surinkėjas	= rinkiklis; (oro, vandeņs) rinktūvas
sutepėjas	= teptūvas; tepiklis
trėřėjas	= (želdinių) trėřiklis
b) -ovas, pvz.:	= atsakiklis
autoatsakovas	
c) -tojas, pvz.:	
apřildytojas, apřiltintojas	= řildytūvas; řiltalas
auřintojas	= auřšalas; auřintūvas
balintojas	= baliklis, bālalas
baltintojas	= baltiklis, bařtalas
braiżytojas	= braiżyklė
dalytojas	= (pařarų) dalýtūvas, skirstytūvas
drėkintojas	= (oro) drėkintūvas
formuotojas	= (blōkų) formuotūvas
gaivintojas	= (oro) gaiviklis
gaudytojas	= (tranų) gaudyklė
grażyntojas	= (plaukų spalvōs) gaiviklis
greitintojas	= greitintūvas
ieřkotojas	= (ceņtro) ieřkiklis
iřryřkintojas	= (fotografijos) rýřkalas
kietintojas	= kietiklis, kiėtalas
maiřytojas	= (smėlio) maiřytūvas
masažuotojas	= masažuōklis
minkřtintojas	= minkřtiklis
pagreitintojas	= greitiklis; greitintūvas
paskirstytojas	= skirstytūvas; (betono) skleistūvas; (liepsnōs) sklaidiklis
pařalintojas	= (rūdžių) valiklis
pařildytojas	= řildytūvas
prailgintojas	= ilgintūvas (ilginamasis laidas)
ryřkintojas	= rýřkalas
sėsdintojas	= nusodintūvas
skirstytojas	= (srovėřs) skirstiklis, skirstytūvas; (liepsnōs) sklaidiklis
standintojas	= standiklis
stiprintojas	= (plaukų) stipriklis; stiprintūvas
sukietintojas	= kietiklis
tirpintojas	= tirpiklis
treniruotojas	= treniruōklis
užpildytojas	= užpildas

- valytojas** = (dėmių) valiklis; (sniėgo) valytuvas
žadintojas = (įtampos) žadintuvas
- 2.2.3. Priesagos **-inis, -inė** būdvardžiai, padaryti iš veikėjus reiškiančių veiksmažodinių daiktavardžių, turinčių priesagas **-ėjas, -tojas**, pvz.:
ganytojinis, -ė = ganytojo, ganytojų (pvz., laiškas)
gydytojinis, -ė = gydytojo, gydytojų (pvz., drabužiai)
mokytojinis, -ė = mokytojų (pvz., pasitarimas)
rašytojinis, -ė = rašytojų (pvz., spauda)
skaitytojinis, -ė = skaitytojų (pvz., klubas)
vertėjinis, -ė = vertėjo, vertėjų (pvz., konferencija)
- 2.2.4. Būdvardžiai su priesaga **-iškas, -iška** veikėjo priklausymui kokiai nors kategorijai, ypač tautybei, reikšti pvz.:
š v e d i š k i e j i (= švedų) sportininkai, *t u r k i š k i e j i* grobikai (= grobikai turkai),
r u s i š k i e j i mokslininkai (= rusų mokslininkai; mokslininkai rusai)
- 2.2.5. Veiksmažodžiai su priesagomis **-inėti, -dinėti** ne kartotiniam, o tęstiniam kartiniam veiksmui reikšti, pvz.:
Partrenkė mašina, kai p e r e d i n ė j a u gatvę (= ėjau per gatvę). *Tada b a i g i n ė j a u* (= buvau bebaigęs) institutą. *Gydytoja paprašė n u s i r e n g i n ė t i* (= nusirengti). *Dirbtuves reikėtų perkelti į kokią bankrutuojančią ar u ž s i d a r i n ė j a n č i a* (= uždaromą) miesto gamyklą. *Trečią žaidimo minutę atrodė, kad jau p r a l a i m i n ė j a m e* (= pralaimime, esame bepralaimį) rungtynes

2.3. Neteiktini sudurtiniai žodžiai

- 2.3.1. Asmenis reiškiantys priesagos **-ietis, -ietė** žodžiai, padaryti iš dvižodžių ar keliažodžių gyvenamųjų, darbo vietų, įstaigų, įmonių ar organizacijų pavadinimų pvz.: *n a u j a v i l n i e t i s* (= Naujosios Vilnios gyventojas), *k a z l ū r ū d i e t i s* (= Kazlų Rūdos gyventojas, kazlinis), *vaiknamietis* (= vaikų namų auklėtinis)
- 2.3.2. Sudurtiniai sutrauktiniai žodžiai, sudaryti iš vieno ar kelių žodžių pradžios ir paskutinio viso žodžio, pvz.:
agrochemtarnyba = agrochemijos tarnyba
dietgydytojas, -a = (gydytojas, -a) dietologas, -ė
genplanas = generālinis plānas
genrangovas = generālinis rangovas
medsesuo = medicinos sesuo, gailestingoji sesuo
politekonomija = politinė ekonomija
vetpunktas = veterinārijos punktas
vyrgydytojas, -a = vyriausiasis gydytojas, vyriausioji gydytoja
vyrinžinierius = 1. vyriausiasis inžinierius, vyriausioji inžiniere; 2. vyresnysis inžinierius, vyresnioji inžiniere
- Pastaba. Neteiktini ir tokio tipo firmų vardai: „*L i e t l a t s t a t y b a*“, „*V a r ė n g r y b a*“ ir pan.

3. LINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

3.1. Vardininkas nevertotinas:

- 3.1.1. neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko) su veiksmažodžiais:
(atsi)rasti(s) pvz.: *Mieste atsirado v a l k a t a u j a n t y s š u n y s* (= valkataujančių šunų). *Kolektyve vėl atsirado n e s u t a r i m a i* (= nesutarimų). *Nuo šviežių braškių kartais atsiranda odos i š b ė r i m a i* (= išbėrimų; kartais išberia odą).
- būti (yra, esti, būna, buvo...)** pvz.: *Pirkėja paklausė, ar yra p i e n a s* (= pieno). *Žmogaus gyvenime būna p o t v y n i a i* ir *a t o s l ū g i a i* (= potvynių ir atoslūgių). *Gal jūsų šeimoje yra k o k i o s p r o b l e m o s* (= kokių sunkumų)? *Kiekvienoje visuomenėje visada buvo, yra ir bus d o r i ž m o n ė s* (= dorų žmonių).
- daugėti (gausėti)** pvz.: *S u s i r g i m a i* (= Susirgimų) gripu padaugėjo (pagausėjo).
- įvykti** pvz.: *Spėjama, kad nuo trankios muzikos įvyksta p o k y č i a i* (= pokyčių) smegenyse.

- kilti** pvz.: *Dėl projekto kilo visoki os abejonės* (= visokių abejonių). *Pasitarime iškilto nauji klau sim ai* (= naujų klausimų) dėl darbo sutarčių.
- mažėti** pvz.: *Nelaimingi atsitikimai* (= Nelaimingų atsitikimų) buityje nemažėja. *Šiomet ūkyje sumažėjo karvės* (= karvių) ir *kiaulės* (= kiaulių).
- pasitaikyti** pvz.: *Gyvenime pasitaiko įvairūs nesusipratimai* (= įvairių nesusipratimų). *Mokinio rašiniuose vis pasitaiko skyrybos klaidos* (= klaidų).
- 3.1.2. kreipiniui reikšti pvz.: *Vairuotojas* (= Vairuotojau), *atidarykit duris*. *Birutė* (= Birute), *jus kviečia direktorius*. *Gerbiamasis pranešėjas* (= pranešėjau), *jums liko 10 minučių*.
- Pastaba. Priedėliu einančio daiktavardžio *ponas* vardininkas – ne klaida: *Pone pirminke/Ponas pirminke*, čia reikia jūsų parašo.
- 3.2. Kilmininkas nevertotinas:**
- 3.2.1. veiksmo objektui reikšti su veiksmoždziais:
- prieiti ko** = prieiti ką, prie kō: *Priėjome išvados* (= išvadą, prie išvados). *Priėjo bendros nuomonės* (= bendrą nuomonę, prie bendros nuomonės).
- siekti ko** (kiekio reikšme) = siekti ką: *Žuvis svoris siekė kilogramo* (= kilogramą). *Jo ūgis siekia dviejų metrų* (= du metrus).
- 3.2.2. skaitvardžių kilmininkas – lyginamajai kiekybei reikšti su aukštesniojo laipsnio prieveiksmais **(ne) daugiau, (ne) mažiau**
pvz.: *Čia telpa daugiau šimtų* (= daugiau kaip šimtas, daugiau negu (nei) šimtas, per šimtą, šimtas su viršum) žmonių. *Parašyk ne mažiau penkių puslapių* (= ne mažiau kaip penkis, ne mažiau negu (nei) penkis puslapius).
- 3.3. Naudininkas nevertotinas:**
- 3.3.1. veiksmo objektui reikšti su žodžiais:
- atitikti kam** = atitikti ką: *Nuorašas atitinka originalu* (= originalą).
- neatitikti kam** = neatitikti kō: *Pasiūla dar neatitinka paklausai* (= paklausos).
- kreipti dėmesį kam** = kreipti dėmesį į ką: *Daugiausia dėmesio krepiame pažangumu* (= į pažangumą; skiriame pažangumui). *Nekreipkite dėmesio tam šurmuliui* (= į tą šurmulį).
- linkti kam** = liūkti į ką: *Jis labai linkęs mokslui* (= į mokslą)
- panašus, -i kam** = panašus, -i į ką: *Sūnus labai panašus tėvui* (= į tėvą).
- prisitaikyti kam** = prisitaikyti prie kō: *Mums bus nelengva prisitaikyti naujom sąlygom* (= prie naujų sąlygų).
- sutelkti dėmesį kam** = sutelkti dėmesį į ką: *Dabar sutelkime dėmesį į išchemai* (= į šią schemą).
- užjausti kam** = užjausti ką: *Visi užjautėme bendradarbei* (= bendradarbę).
- 3.3.2. daiktui apibūdinti, kai nereiškia paskirtis
pvz.: *Jis yra čempionas 50 km distancijai* (= 50 km distancijos čempionas). *Padarytas nuostolis 200 litų sumai* (= 200 litų (sumos) nuostolis). *Atlikta darbų 5000 litų sumai* (= už 5000 litų).
- 3.3.3. konkretaus laiko ribai arba momentui reikšti, kai nežymima paskirtis
pvz.: *Šiadieniai* (= Iki šios dienos) įregistruoti 775 laikraščiai. *Spalio 25-dienai* (= Iki spalio 25-os dienos) nukasta 90 % bulvių. *Šiavalandai* (= Šią valandą; Iki šios valandos) rinkimų rezultatai dar nepatiksinti. *Metų pradžiai* (= pradžioje) institute dirbo 83 darbuotojai.
- Pastaba. Veiksmo trukmei bei paskirčiai reikšti naudininkas – ne klaida: *Išvažiavo vienadieniai*. *Posėdį atidėjo kitais savaitė*. *Lėšų skyrė tik šiam mėnesiui*.
- 3.3.4. su judėjimo reikšmės veiksmoždziais (**eiti, rinktis, važiuoti, vykti** ir pan.) tikslui reikšti
pvz.: *Išėjo pietums* (= pietų, pietauti). *Susirinko posėdžiui* (= į posėdį, posėdžiauti). *Teatras išvažiavo gastroliams* (= į gastroles, gastroliuoti, gastroliui). *Vykstame oficialiam vizitui* (= su oficialiu vizitu, oficialaus vizito).

3.4. Galininkas nevertotinas:

- 3.4.1. neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko)
pvz.: *Reikalinga sekretorė, mokanti užsienio kalbas* (= kalbų). *Visi mes darome klaidas* (= klaidų). *Prašom atnešti du juoda spalvos (= du [puodelius] juodos kavos) ir vieną arbatą* (= vieną [puodelį, stiklinę] arbatos). *Karštą vandeni* (= Karšto vandens) *turime kartą per savaitę*.
- 3.4.2. tiesioginiam objektui reikšti greta neigiamojo veiksmažodžio (vietoj kilmininko)
pvz.: *Nedarinėk duris* (= durų)! *Kodėl neužsisakėte mūsų žurnalą* (= žurnalo)? *Šiuos užrašus* (= Šių užrašų) *nevadinčiau reportažu*.
- 3.4.3. su judėjimo reikšmės veiksmažodžiais tikslui arba siekimui reikšti, kai tas galininkas vienas be bendraties neįmanomas
pvz.: *Išėjo linus* (= linų) *rauti*. *Atvyko skaityti paskaitas* (= paskaitų). *Nuvažiavo atsiimti dokumentus* (= dokumentų). *Išjojo tėvynę* (= tėvynės) *ginti*.

3.5. Įnagininkas nevertotinas:

- 3.5.1. objektui reikšti su pilnų žyminčiais veiksmažodžiais (**gausėti, daugėti, prikimšti, prigrūsti, prikrauti** ir pan.)
pvz.: *Fonoteka gausėja įrašais* (= Fonotekoje gausėja, daugėja įrašų). *Kišenės prikimštos pinigais* (= pinigų). *Lentynos prikrautos knygomis* (= knygu).
- 3.5.2. kokybės turiniui reikšti su gausą žyminčiais būdvardžiais (**dosnus, -i, gausus, -i, turtingas, -a** ir pan.)
pvz.: *Jis dosnus pažadais* (= pažadų). *Kraštas gausus miškais ir upėmis* (= Krašte gausu miškų ir upių). *Praėjęs teatro sezonas buvo turtingas naujais spektakliais* (= Praėjusį teatro sezoną buvo daug, gausu naujų spektaklių). *Ar esi turtingas pinigais* (= pinigų)?
- 3.5.3. veikėjui ar būsenos sukėlėjui (bet ne priemonei) reikšti su neveikiamosios rūšies dalyviais
pvz.: *Bičiulis buvo priblokštas to įvykiu* (= to įvykiu). *Buvome nuliūdinti tokiu jo elgesiu* (= tokio jo elgesio; *Mus nuliūdino toks jo elgesys*).
- 3.5.4. daiktavardžių įnagininkas su veiksmažodžio **būti** formomis – nuolatiniam (nekintamam) būviui reikšti
pvz.: *Šio leidinio steigėjas* (= steigėjas) *yra mūsų institutas*. *Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti prancūzas* (= prancūzas). *Kas buvo šios infekcijos priežastis* (= priežastis)?
- 3.5.5. būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas – būviui reikšti
vietoj vardininko: *Sąrašė jis buvo pirmuoju* (= pirmasis), *todėl atrodė tokiu patenkinantu* (= toks patenkintas). *Kas nenori tapti turtingesniu* (= turtingesnis)?
vietoj kilmininko:
Vien pinigai nepadaro laimingą (= laimingą);
vietoj naudininko:
Lengva žmogui būti geru (= geram), *sunkiau – teisingu* (= teisingam). *Tai padėtų jam tapti profesionalesniu* (= profesionalesniau);
vietoj galininko:
Sunkumai privertė ją būti taupesnę (= taupesnę) *ir išradingesnę* (= išradingesnę). *Kas jį tokiu padarė?*
Pastaba. Su veiksmažodžiais **laikyti, (pa)skelbti, (pa)vadinti, pripažinti** įnagininkas – ne klaida,
pvz.: *Jį laikė gražiu, bet lengva būd išku*. *Jis padėtį pavadino pavojinga*. *Teismas jį pripažino nekaltu*. *Po dvejų metų jaunuolį paskelbė dingusiu be žinios*.

3.6. Vietininkas nevertotinas:

- 3.6.1. būsenos patyrėjui reikšti
pvz.: *Jame* (= Jam) *netikėtai kilo puiki mintis*. *Mokytoja nuolat diegia savo mokiniose* (= mokiniams) *grožio supratimą ir ugdo juose* (= jų) *gėrio pradus*. *Ko jame daugiau – humoristo ar žurnalisto* (= Kas jis labiau – humoristas ar žurnalistas)? *Dar vaikystėje būsimajame sportininke* (= susiformavo) *susiformavo būsimą sportininko* *tvirtas charakteris* (būsimasis sportininkas išsiugdė tvirtą charakterį).

- 3.6.2. veikimo, būsenos ar požymio sričiai (bet ne vietai) reikšti
pvz.: *Ji gabi ir mokslė, ir sporte, ir muzikoje* (= ir mokslui, ir sportui, ir muzikai).
Spėjau įsitikinti jų teisingume ir sąžiningumu (= teisingumu ir sąžiningumu).
Asmuo įtariamasis sunkiam nusikaltime (= sunkiu nusikaltimu; padaręs sunkų nusikaltimą; sunkiai nusikaltęs). *Menkai nusimanau mašinos* (= apie mašinas). *Jis neblogai nusimano ekonomikoje* (= apie ekonomiką; išmano ekonomiką). *Ką jis nutuokia toje tapyboje* (= Ką jis nutuokia, išmano apie tą tapybą)? *Prisipažino melėje* (= Prisipažino myli, kad myli; Pasisakė myli, kad myli).
- 3.6.3. daikto būviui, būsenai ar požymiui reikšti, pvz.:
- apimtyje** pvz.: *Atlikome tyrimus plačioje apimtyje* (= plačius tyrimus).
- atstume** pvz.: *Kelių metrų atstume* (= atstumu; už kelių metrų; per kelis metrus) pamačiau gyvatę.
- aukštumoj(e)** pvz.: *Vakar tu pasirodei aukštumoje* (= gerai, puikiai, pagirtinai).
- būklėje** pvz.: *Pastatai palikti apgailėtinoje būklėje* (= apgailėtini, apgailėtinos būklės). *Namas yra avarinėje būklėje* (= avarinis; avarinės būklės). *Namo būklė avarinė*.
- dvitomyje (tritomyje...)** pvz.: *Raštai išleisti dvitomyje* (= dvitomiu, dviem tomiais).
- egzemploriuje** pvz.: *Tekstas perrašytas trijuose egzemplioriuose* (= trimis egzemplioriais). *Išspausdink penkiuose egzemplioriuose* (= penkis egzempliorius).
- etate** pvz.: *Dirba dviejuose etatuose* (= dviem etatais; Turi du etatus).
- formoje** pvz.: *Sportininkas šiandien neformoje* (= prastos, blogos formos). *Serga tymais lengvoje formoje* (= lengva forma; lengva tymų forma). *Kokioje formoje* (= Kokia forma; Kaip) atsiskaitysime? *Nusipirkau kumpio formoje* (= forminio kumpio).
- galioje (būti, pasilikti)** pvz.: *Šis įstatymas tebe galioje* (= tebegalioja).
- kalboje** pvz.: *Skaitė paskaitą lietuvių kalboje* (= lietuvių kalba; lietuviškai). *Knyga išėjo anglų ir švedų kalbose* (= anglų ir švedų kalbomis).
- kame** pvz.: *Kame čia reikalas* (= Koks čia reikalas; Kas (čia) yra; Kas (čia) nutiko)?
- kryptyje** pvz.: *Apgynė disertaciją edukologijos kryptyje* (= edukologijos, edukologijos krypties disertaciją).
- lygyje** pvz.: *Konkursas vyko aukštame lygyje* (= buvo aukšto lygio; vyko puikiai; buvo gerai organizuotas).
- medžiagoje (atlikti)** pvz.: *iškalti, nukalti paminklą granite* (= iš granito); *išlieti, nulieti skulptūrą bronzoje* (= iš bronzos).
- normoje** pvz.: *Prietaisas jau normoje* (= veikia normaliai). *Kraujospūdis normoje* (= normalus, geras). *Viskas normoje* (= normalu, gerai).
- nuosavybėje** pvz.: *Inventorius yra mokyklos nuosavybėje* (= yra mokyklos nuosavybė; priklauso mokyklai).
- nuotaikoje** pvz.: *Vakar buvau ne nuotaikoje* (= be nuotaikos; prastos nuotaikos; prastai nusiteikęs).
- nuotolyje** pvz.: *Jų namai stovi kelių kilometrų nuotolyje* (= už kelių kilometrų; keli kilometrai) nuo ežero.
- originale** pvz.: *Pagalčiau pamatėme tą paveikslą originalė* (= to paveikslu originalą). *Romaną buvau skaitęs originalė* (= originalo kalba).
- pardavime** pvz.: *Šiandien pardavime yra trijų rūšių mėsos* (= parduodama trijų rūšių mėsa; turime (parduoti) trijų rūšių mėsos).
- pavidale** pvz.: *Prekės gautos fasuotame pavidale* (= fasuotos). *Po reakcijos gavome medžiagą kristalų pavidale* (= kristalų pavidalo; kristalinę medžiagą).

	rankraštyje	pvz.: <i>Kiek metų tas romanas buvo r a n k r a š t y j e (= rankraštis, rankraštinis, nespausdintas)? Skaičiau šį veikalą r a n k r a š t y j e (= nespausdintą; šio veikalą rankraštį).</i>
	ryšyje (su)	pvz.: <i>Augalai yra g l a u d ž i a m e r y š y j e (= glaudžiai susiję) su dirvožemiu.</i>
	ritme	pvz.: <i>Šokite valso r i t m e (= ritmu).</i>
	sąlytyje (su)	pvz.: <i>Jis visą laiką buvo g l a u d ž i a m e s a l y t y j e (= glaudžiai, labai susijęs) su gamtos mokslais.</i>
	stadijoje	pvz.: <i>Turime sunkumų ir esame l a u k i m o s t a d i j o j e (= Turime sunkumų ir tebelaukiame).</i> <i>Viskas tebėra p r o j e k t ų s t a d i j o j e (= projektai; projektuojama).</i>
	statuse	pvz.: <i>Ministerijoje dirbs tie patys žmonės, tik n a u j a m e s t a t u s e (= tik įgaus (turės) naują statusą; tik statusas bus naujas).</i>
	stiliuje	pvz.: <i>Jis mėgsta rengtis s p o r t i n i a m e s t i l i u j e (= sportiniu stiliumi, sportiškai). Eilėraštis parašytas i š k i l m i n g a m e s t i l i u j e (= iškilmingu stiliumi; Eilėraščio stilius iškilmingas).</i>
	stovyje	pvz.: <i>Pirksiu pianiną g e r a m e s t o v y j e (= Pirksiu gerą, geros būklės pianiną). Jau keli mėnesiai šalis yra k a r o s t o v y j e (= šalyje yra karo būvis, padėtis). Jį rado g i r t a m e s t o v y j e (= girtą).</i>
	sudėtyje	pvz.: <i>Komanda susirinko p i l n o j e s u d ė t y j e (= visos sudėties; visa); žaidžia t o k i o j e s u d ė t y j e (= tokios sudėties).</i>
	sumoje	pvz.: <i>Patvirtino sąmatą 1000 litų s u m o j e (= 1000 litų (sumos) sąmatą). B e n d r o j e s u m o j e turime 3000 litų pelno (= Bendra pelno suma – 3000 litų; Iš viso turime 3000 litų pelno).</i>
	tame	pvz.: <i>Gamykla nedirba, o dalykas t a m e (= tas; toks), kad negauname žaliavų (Gamykla nedirba, mat, nes negauname žaliavų). Reikalas t a m e (= tas; toks; Atsitiko taip), kad baigėsi benzinas.</i>
	tame skaičiuje	pvz.: <i>Statybai skirta 9000 tūkst. litų, t a m e s k a i č i u j e (= iš jų; iš to skaičiaus) 500 tūkst. litų montavimo ir apdailos darbams.</i>
	tame tarpe	pvz.: <i>Ekspedicijoje dalyvavo 15 žmonių, t a m e t a r p e (= tarp jų) ir vienas gydytojas. Tokių konkursų, t a m e t a r p e (= tarp jų; iš jų ir) senamiesčiui restauruoti, reikėtų skelbti daugiau.</i>
	tempe	pvz.: <i>Pamėginkime pagriežti šį kūrinį g r e i t e s n i a m e t e m p e (= greitesniu tempu; greičiau).</i>
	variante	pvz.: <i>Apsvarstykime tolesnius veiksmus į v a i r i u o s e v a r i a n t u o s e (= įvairiais variantais; įvairius veiksmų variantus).</i>
3.6.4.	Būsenos priežasčiai, pagrindui reikšti, pvz.:	
	išdavoje	pvz.: <i>Pervargimo i š d a v o j e (= Nuo pervargimo; Dėl pervargimo; Pervargęs) organizmas nusilpsta.</i>
	įtakoje	pvz.: <i>Sausros į t a k o j e (= Dėl sausros) gausime menkesnį derlių.</i>
	pasekmėje	pvz.: <i>Karo p a s e k m ė j e (= Dėl karo) krašto ūkis buvo nuniokotas (Karas nuniokojo krašto ūkį).</i>
	pasėkoje	žr. 1.3.9
	poveikyje	pvz.: <i>Vaistų p o v e i k y j e (= Nuo vaistų) ligoniui palengvėjo. Įtempto darbo p o v e i k y j e (= Dėl įtempto darbo; Nuo įtempto darbo) pablogėjo sveikata.</i>
	rezultate	pvz.: <i>Tokio apsileidimo r e z u l t a t e (= Dėl tokio apsileidimo) kilo gaisras (Tokio apsileidimo rezultatas – gaisras).</i>

- sąryšyje (su)** pvz.: *Ligonį skubiai operavo sąryšyje su pasunkėjusia būkle (= dėl pasunkėjusios būklės; pasunkėjus būklei). Jis atleistas iš pareigų sąryšyje su perėjimu (= ryšium su perėjimu; nes perėjo) į kitą darbą.*
- 3.6.5. veiksmo būdai ar laikui reikšti, pvz.:
- daugelyje atvejų** pvz.: *Operacijos daugelyje atvejų (= daugeliu atvejų; daugiausia; dažniausiai) pavykdavo.*
- daugumoj(e)** pvz.: *Daugumoje (= Daugiausia; Dažniausiai; Paprastai) gripu sergama pavasarį ir rudenį. Bendrovėje dirba daugumoje (= daugiausia) moterys.*
- didžiumoje** pvz.: *Šiandien tas autorius didžiumoje (= iš esmės, beveik visai) užmirštas.*
- eilėje atvejų** pvz.: *Dėl avarijų eilėje atvejų (= dažnai, neretai) būna kalti pėstieji.*
- esmėje pagrinde** pvz.: *Niekas esmėje (= iš esmės) nepasikeitė. Statybos darbai pagrinde (= apskritai, iš esmės) baigti. Susirinko pagrinde (= daugiausia) pagyvenę žmonės.*
- paskutinėje eilėje** pvz.: *Šį klausimą aptarsime paskutinėje eilėje (= paskutinį; paskiausiai; pabaigoje).*
- pilnumoje** pvz.: *Remontą baigėme pilnumoje (= visai, visiškai; iki galo).*
- pirmoje eilėje** pvz.: *Pirmoje eilėje (= Pirmiausia; Pradžioje) sudarykime darbo planą.*
- principe visumoje** pvz.: *Principe (= Iš principo) su tavim sutinku. Paroda visumoje (= apskritai) pavyko.*
- 3.6.6. kaip prielinksnis ar polinksnis laiko tarpui reikšti:
- bėgyje** pvz.: *Darbą turime baigti metų bėgyje (= per metus; šiais metais). Laiko bėgyje (= Laikui bėgant; Ilgainiui) tiltas apgriuvo. Pretenzijos priimamos mėnesio bėgyje (= mėnesį; visą (šį) mėnesį; per mėnesį).*
- laike** pvz.: *Sprendimas gali būti apskundžiamas laike 10 dienų (= per dešimt dienų).*
- laikotarpyje** pvz.: *Atsakymą gausite trijų dienų laikotarpyje (= trijų dienų laikotarpiu; per tris dienas).*

4. PRIELINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

4.1. *ant* nevertotinas:

- 4.1.1. veiksmo priemonei, nesusijusiai su vieta, reikšti
pvz.: *Ji puikiai griežia ant smuiko (= smuiku). Gaudu žuvis ant sliekų (= sliekais, su sliekais). Dirba ant dviejų staklių (= dvejomis staklėmis).*
- 4.1.2. objektui reikšti su būdvardžiais:
- apstus, -i** pvz.: *Ruduo apstus ant obuolių (= apstus obuolių; Rudenį apstu obuolių).*
- gabus, -i** pvz.: *Kaimynų vaikas gabus ant muzikos (= muzikai).*
- godus, -i** pvz.: *Nebūk godus ant svetimo gero (= svetimo gero).*
- šykštus, -i** pvz.: *Ji visada šykšti ant pinigų (= pinigų).*
- turtingas, -a** pvz.: *Šiomet esam turtingi ant šieno (= šieno; Šiomet turim daug šieno).*
- 4.1.3. veiksmo objektui reikšti su veiksmožodžiais:
- keisti (ant ko)** pvz.: *Paprašė pakeisti batus ant mažesnių (= į mažesnius; mažesniais). Vaikas apsikeitė naujesnį pašto ženkluką ant senesnį (= į senesnį).*
- mainyti (ant ko)** pvz.: *Išmainė vištą ant katino (= į katiną).*
- 4.1.4. daikto matmenims ar dydžiui santykiui žymėti
pvz.: *Kambario matmenys 2 ant 3 metrų (= du iš trijų metrų; du ir trys metrai). Kraujospūdis 80 ant 120 (= 80 ir 120; 80 su 120). Žemėlapiu mastelis 1 ant 1000 (= 1 su 1000). Vaistų imkite vieną šaukštelį ant pusės stiklinės (= pusei stiklinės, į pusę stiklinės) vandens.*

- 4.1.5. daikto požymiui, nesusijusiam su vieta, reikšti
pvz.: *Batai a n t a u k š t ū k u l n ū* (= aukštais kulnais; Aukštakulniai batai). *Radijo imtuvas a n t m i k r o s c h e m ū* (= su mikroschemomis).
- 4.1.6. vietai reikšti, kai žymimas ne paviršius, o nurodoma kryptis į vidų arba buvimas viduje
pvz.: *Nuvažiavo a n t s t o t i e s* (= į stotį), *bet pavėlavo a n t a u t o b u s o* (= į autobusą). *A n t t u r g a u s* (= Turguje) pilna atvykėlių. *Ką kalbėjo a n t s u s i r i n k i m o* (= susirinkime)?
- 4.1.7. laikui reikšti
pvz.: *Susitiksime a n t r y t o j a u s* (= rytoj; rytojaus dieną). *A n t d i e n ū* (= Šiomis dienomis; Greitai; Netrukus) pasirodys naujas žurnalo numeris. *Atidėkim šį reikalą a n t p i r m a d i e n i o* (= pirmadieniui; iki pirmadienio). *Vaistus liepė gerti du kartus a n t d i e n o s* (= per dieną; dienoje). *Kiek tau palikti pinigų a n t s a v a i t ė s* (= savaitei)? *Išvažiuoju a n t v i s a d o s* (= visai; visam laikui). *Iš pradžių pykosi, bet a n t g a l o* (= galų gale; pagaliau) susitaikė. *Tą klausimą svarstykime a n t g a l o* (= gale; pabaigoje).
- 4.1.8. veiksmo ar būsenos pobūdžiui reikšti
pvz.: *Dirba a n t d v i e j ū e t a t ū* (= dviem etatais; turi du etatus; eina dviemas pareigas). *Jis jau a n t p e n s i j o s* (= pensininkas; išėjęs į pensiją). *Mokėsi a n t p e n k e t ū* (= penketais). *Pirkau televizorių a n t i š s i m o k ė j i m o* (= išsimokėtinai). *Esu a n t b i u l e t e n i o* (= Turiu biuletėnį, nedarbingumo lapelį) ir sėdžiu a n t d i e t o s (= laikausi dietos). *Jau porą metų ji gyvena a n t b u t o* (a n t k a m b a r i o) (= nuomoja butą, kambarį).
- 4.1.9. paskirčiai, siekimui, veiksmo tikslui reikšti
pvz.: *Pasilik pinigų a n t m a i s t o* (= maistui). *Įsidedk pinigų a n t k e l i o n ė s* (= kelionei; į kelionę; kelionėn). *Ar užteks duonos a n t š e š i ū ž m o n i ū* (= šešiams žmonėms)? *Pakvietėme svečių a n t p i e t ū* (= pietų; pietauti). *Iškvietė a n t d v i k o v o s* (= į dvikovą). *Mokosi a n t i n ž i n i e r i a u s* (= inžinieriumi; inžinieriaus specialybės).

4.2. apie nevertotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais:

- domėtis (apie ką)** pvz.: *Direktorius per mažai domėjosi a p i e d a r b o s q l y g a s* (= darbo sąlygomis).
- ginčytis (ginčas) (apie ką)** pvz.: *A p i e k a* (= Dėl ko) *čia ginčijatės? Kilo ginčas a p i e p e l n o p a s k i r s t y m a* (= dėl pelno paskirstymo; kaip paskirstyti pelną).
- rodyti (apie ką)** pvz.: *Ši lentelė rodo a p i e g a m y b o s t e m p ū k i t i m a* (= gamybos tempų kitimą; kaip kinta gamybos tempai).
- skųstis (skundas) (apie ką)** pvz.: *Nėra ko tau skųstis a p i e g y v e n i m a* (= gyvenimu). *Gauname nemaža skundų a p i e d u o n o s k o k y b ė* (= dėl duonos kokybės).

4.3. į nevertotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais:

- atsiliepti (į ką) (r. „daryti poveikį“)** pvz.: *Nemiga visada neigiamai atsiliepia į d a r b i n g u m a* (= darbingumui).
- daryti įtaką (įtaka) (į ką)** pvz.: *Tėvų elgesys visada daro įtaką į v a i k u s* (= vaikams).
- daryti poveikį (poveikis) (į ką)** pvz.: *Aptarė naujų vaistų poveikį į o r g a n i z m a* (= organizmui).
- daryti spaudimą (spaudimas) (į ką)** pvz.: *Jie darė spaudimą į m ū s ū d a r b u o t o j u s* (= mūsų darbuotojams).
- įsimylėti (į ką)** pvz.: *Visi mokiniai įsimylėję į n a u j a j i m o k y t o j a* (= naująjį mokytoją).
- nurodyti (į ką)** pvz.: *Vadovas nurodė į k e l e t a d a r b o t r ū k u m ū* (= keletą darbo trūkumų).
- skirti dėmesį, dėmesio (į ką)** pvz.: *Skirkite daugiau dėmesio į l i g ū p r o f i l a k t i k a* (= ligų profilaktikai).
- veikti (į ką)** pvz.: *Orai labai veikia į ž m o n i ū n u o t a i k a s* (= žmonių nuotaikas).
- žaisti (į ką)** pvz.: *Žaiskime į k a r a* (= karą) arba *į f u t b o l a* (= futbolą). *Užteks žaisti į s l ė p y n e s* (= slėpynes, slėpynių, slėpynėmis).

- 4.4. iki nevertotinas būviui beasmeniame sakinyje reikšti**
pvz.: *Dabar jam ne i k i e g z a m i n ū* (= ne egzaminai rūpi; ne egzaminai galvoje). *Šiandien žvejams ne i k i r a u d ž i ū* (= ne raudės galvoje; toli gražu ne raudės rūpi) – laukia privatizavimo. *Visiems buvo ne i k i j u o k o* (= ne juokas galvoj).
- 4.5. iš nevertotinas su žodžiais nutarimas, pranešimas, protokolas, raštas ir pan. parašymo datai žymėti**
pvz.: *Reimsimės nutarimu i š s p a l i o 1 7 d i e n o s* (= spalio 17 dienos nutarimu). *Reikia patikrinti protokolą i š k o v o 5 d i e n o s* (= kovo 5 dienos protokolą).
- 4.6. pas nevertotinas:**
- 4.6.1. nuosavybei, priklausymui, turėjimui žymėti
pvz.: *Kiek p a s t a v e* (= [tu] turi) pinigų? *P a s k a* yra klausimų (= Kas turi klausimų; Kas norėtų paklausti)? *P a s m a n e n ė r a* (= [Aš] neturiu) laiko. *P a s j a* (= Jos) gražūs plaukai. *P a s j a* (= Jai) gimė sūnus. *P a s m a n e* (= Man) pakilo temperatūra. *P a s t a v e* (= Tavo) negerai parašyta (Tu negerai parašei). *P a s č i g o n u s* (= Čigonų) įdomūs laidojimo papročiai. *P a s v a r ž o v a* neišlaikė nervai (= Varžovui neišlaikė nervai; Neišlaikė varžovo nervai). *Neseniai p a s j i* (= jam) išoperavo apendiksą. *Pirma vieta p a s J o n a i t i* (= Pirmą vietą užėmė Jonaitis; Pirmą vietą atiteko Jonaičiui).
- 4.6.2. veiksmo adresatui, šaltiniui, nesusijusiam su vieta, reikšti su veiksmožodžiais, pvz.:
- atsiprašyti** pvz.: *Atsiprašyk p a s m o k y t o j a* (= mokytoją, mokytojo) už įžeidimą.
- gauti** pvz.: *P a s k a* (= Iš ko) gavai tą žurnalą?
- imti** pvz.: *Jis paėmė p a s m a n e* (= iš manęs) pieštuką.
- įsigyti** pvz.: *Jis sakė įsigijęs tą knygą p a s g a t v ė s p r e k e i v i* (= iš gatvės prekeivio).
- klausti** pvz.: *Paklausėme p a s p r a e i v i* (= praeivį; praeivio), kur galėtume užkasti.
- kreiptis** pvz.: *Informacijos kreipkitės p a s p a v a d u o t o j a* (= į pavaduotoją).
- pirkti** pvz.: *Pirkau p a s j i* (= iš jo) dviratį.
- prašyti** pvz.: *Prašysiu p a s d i r e k t o r i ū* (= direktorių; direktoriaus), kad išleistų atostogų.
- reikalauti** pvz.: *Pažymėjimo reikalaukite p a s b u h a l t e r i* (= iš buhalterio).
- skambinti** pvz.: *Skambink p a s p i r m i n i n k a* (= pirmininkui) iš ano kabineto.
- skolintis** pvz.: *Teko skolintis pinigų p a s d r a u g e* (= iš draugės).
- skųstis** pvz.: *Skųsiuosi p a s p a t i m i n i s t r a* (= pačiam ministrui).
- sužinoti** pvz.: *Tvarkaraštį sužinosiu p a s d r a u g e* (= iš draugės).
- šauktis** pvz.: *Susirgęs šaukis p a s d a k t a r a* (= daktaro.)
- teirautis** pvz.: *Dėl kelialapio teiraukitės p a s v e d ė j a* (= vedėjos).
- vogti** pvz.: *P a s k a i m y n u s* (= Iš kaimynų; Kaimynams) pavogė arklį.
- 4.7. po (su įnagininku) nevertotinas veiksmo būdai ar pagrindui reikšti**
pvz.: *Dokumentai išduodami p o p a r a š u* (= su parašu; pasirašytinai). *Kiek jis jau laikomas p o a r e š t u* (= areštuotas, suimtas)? *Čia stovi įrenginiai p o i t a m p a* (= su įtampa). *P o k o k i a r u b r i k a* (= Su kokia rubrika, antrašte) dėsimė šį straipsnį? *Laivas plaukioja po* (= su) Lietuvos v ė l i a v a .
- 4.8. prie nevertotinas:**
- 4.8.1. veiksmo sąlygoms reikšti junginiuose:
- prie (kokių) aplinkybių** pvz.: *Nusikaltimas padarytas p r i e s u n k i n a n č i ū a p l i n k y b i ū* (= sunkinančiomis aplinkybėmis).
- prie uždary durų** pvz.: *Posėdis vyko p r i e u ž d a r ū d u r ū* (= už uždary durų; uždaromis durimis; neviešai; buvo uždaras).

- prie ligos (gripo, plaučių uždegimo...)**
prie (kokių) norų pvz.: *Prie gripo* (= *Sergant, susirgus gripu*) reikia gulėti.
pvz.: *Ir prie geriausių norų* (= *Ir geriausių norų turėdamas; Kad ir labai norėdamas*) negalėsiu tavęs pasitikti.
- prie progos** pvz.: *Prie progos* (= *Pirma proga; Progai pasitaikius; Radę, turėdami progą*) aplankykite šią parodą.
- prie (kokių) sąlygų** pvz.: *Sunku dirbti prie esamų sąlygų* (= *tokiomis sąlygomis; kai tokios sąlygos; esant tokioms sąlygoms*).
- prie (kokios) temperatūros** pvz.: *Prie aukštos temperatūros* (= *Aukštoje temperatūroje; Kai aukšta temperatūra; Esant aukštai temperatūrai*) ši medžiaga lydosi.
- 4.8.2. keitimo santykiui reikšti pvz.: *Pinigai bus keičiami santykiu vienas priešimt* (= *vienas už šimtą; vienas su šimtu; šimtas į vieną*).

4.9. prieš nevertotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais:

- atsiprašyti (prieš ką)** pvz.: *Teko atsiprašyti prieš draugą* (= *draugą; draugo*).
- atsparus (prieš ką)** pvz.: *Kaktusai atsparūs prieš sausras* (= *sausroms*).
- gintis (prieš ką: badą, stichiją ir pan.)** pvz.: *Ginsimės prieš visus* (= *nuo visų*), kurie mus puls.
- neapykanta (prieš ką)** pvz.: *Jis ilgai jautė neapykantą prieš tikrą brolių* (= *tikram broliui*).
- pareiga (prieš ką)** pvz.: *Jaučia pareigą prieš tėvus* (= *tėvams*).

4.10. už nevertotinas junginiuose:

- imti (laikyti) už pagrindą** pvz.: *Rezoliucijos projektą siūloma priimti (laikyti) už pagrindą* (= *pagrindu; kaip pagrindą*).
- žaišti už... komandą** (nesant pavadavimo) pvz.: *Jis žaidžia už „Neptūno“ komandą* (= *„Neptūno“ komandoje*).

5. ĮVAIRIŲ FORMŲ VARTOJIMO KLAIDOS

5.1. Giminės formos

- 5.1.1. Nevertotinos vyriškosios giminės daiktavardžių formos moterims pagal profesijas, pareigas, mokslo laipsnius ir pan. apibūdinti
pvz.: *architektas* (= *architektė*) Žilienė, *advokatas* (= *advokatė*) Butkutė, *direktorius* (= *direktorė*) Vaikuvienė, *profesorius* (= *profesorė*) Nakienė, *ministras* (= *ministrė*) Rudienė, *viršaitis* (= *viršaitė*) Skuodytė.
Pastaba. Mokslo vardams, laipsniams ir pan. apibūdinti vartojami vyriškosios giminės daiktavardžiai, pvz.: *Absolventei Rutkutei įteiktas chemijos dėstytojo diplomas. Profesorė Dainienė turi habilituoto mokslų daktaro laipsnį.*
- 5.1.2. Nevertotinos kelintinių skaitvardžių ir įvardžio **kelintas, -a** vyriškosios giminės kilmininko formos mėnesio dienai nusakyti
pvz.: *Kelinto* (= *Kelinta*) šiandien? – *Spalio antro* (= *antra, antroji*). *Pensijas mokės lapkričio devinto* (= *devintą*). *Atostogausiu nuo liepos penkiolikto* (= *penkioliktos*).
- 5.1.3. Nevertotinas vyriškosios giminės būdvardžių bei būdvardinės reikšmės dalyvių galininkas ir įnagininkas vad. bevardės giminės reikšme
pvz.: *Bandoma pasiekti nepasiekiamą* (= *nepasiekiamą; tai, kas nepasiekiamą*). *Laikau reikalingu (būtina) tai pranešti* (= *Laikau reikalinga (būtina) tai pranešti; Manau, kad reikia (būtina) tai pranešti*). *Remiantis išdėstytu* (= *tuo, kas išdėstyta*), daroma išvada.

- 5.2. **Pagrindinės kiekiinių skaitvardžių nuo 2 iki 9 formos ir įvardžio *abu, abi* formos** nevertotinos su daugiskaitiniais (t. y. turinčiais tik daugiskaitinę formą) daiktavardžiais
pvz.: *Dabar teatre pertrauka tarp dviejų* (= *dvejų*) *gastrolijų*. *Dalyvavo trijoje* (= *trejose*) *varžybose*. *Spinta su keturiomis* (= *ketveriomis*) *durimis*. *Dvidešimties* (= *Dvidešimt septynerios*) *staklės pakeistos naujomis*. *Laimejome abi* (= *abejas*) *rungtynes*.

- 5.3. Dešimtis reiškiančių kelintinių skaitvardžių įvardžiutinės formos nevertotinos dešimtmečiams žymėti**
pvz.: *T r i s d e š i m t i e j i* (= Ketvirtasis dešimtmetis, t. y. 1930–1939 m.) buvo kūrybiškiausias rašytojo gyvenimo dešimtmetis. *7 0 - ū j ū m e t ū* (= Aštuntojo dešimtmečio) jaunimas.
- 5.4. Bendratis**
- 5.4.1. Su jungtuku **jei(gu)** nevertotina sąlygai reikšti
pvz.: *J e i g u k a l b ė t i* (= Jeigu kalbėsime, kalbėtume; Kalbant) tiksliau, sugaištas išstis mėnuo. *Š i s e s i j a l a b a i i l g a, j e i g u l y g i n t i* (= jeigu lyginsime; palyginti) su ankstesnėmis. *J e i t i k ė t i* (= Jei tikėsime) psichologais, tik laiminga motina užaugina laimingus vaikus.
- 5.4.2. Su jungtuku **kad** (taip pat su **idant**) nevertotina tikslui reikšti
pvz.: *V i s ū s a v a i t ė d i r b s i m e, k a d s u s k a i ĉ i u o t i* (= kad suskaičiuotume; norėdami suskaičiuoti) padarytus nuostolius. *K a d p r i i m t i g a l u t i n ė s p r e n d i m ū* (= Norint priimti galutinį sprendimą; *K a d b ū t ū p r i i m t a s g a l u t i n i s s p r e n d i m a s*), reikia dar pasitarti su specialistais. *S u s i r i n k o m e, k a d p a s i d a l y t i* (= pasidalyti; kad pasidalytume) patirtimi. *T a m, k a d s u r a s t i n u s i k a l t ė l i u s* (= Tam, kad būtų surasti nusikaltėliai; Norint surasti nusikaltėlius), reikia papildomų duomenų. *A n t p a k y l o s u ž l i p o v a k a r o s v e ĉ i a s, i d a n t p r a n e š t i* (= pranešti; idant praneštų; kad praneštų) gerą naujieną.
- 5.5. Neigiamosios tariniu einančios formos nevertotinos šalutiniuose sakiniuose nuolaidai žymėti, kai nereiškiama neigimas**
pvz.: *K a i p n e s i s t e n g ė* (= Kad ir kaip stengėsi; Nors ir labai stengėsi), niekam negalėjo įtikti. *K a i p t e n n e b ū t ū* (= Kad ir kaip ten būtų; Šiaip ar taip), reikia važiuoti. *K a i p n e k e i s t a* (= Kad ir keista; Nors ir keista; Keista), projektas dar neparengtas. *B e t, k a i p n e b ū t ū k e i s t a* (= kad ir kaip būtų keista; kad ir labai būtų keista), pastatas išliko nesugriautas.
- 5.6. Vientisinės tariamosios nuosakos formos nevertotinos vietoj sudurtinių formų praeities veiksmui (dažnai tariamam, neįvykusiam) reikšti**
pvz.: *N e p a s a k y ĉ i a u, k a d v a k a r y k š t i s a u k c i o n a s s u d r e b i n t ū* (= būtų sudrebinęs) Kauną. *V a r i k l i a i s a n d ė l y j e d a r g u l ė t ū* (= būtų gulėje) ne vienus metus, jei jų n e r a s t ū (= nebūtų rade) kontrolieriai. *J e i g u j i e v a ž i u o t ū* (= būtų važiuavę) mažesniu greičiu, avarija nebūtų įvykusi.
- 5.7. Veiksmažodžių išnuomoti, numatyti, parduoti, rašyti (kirčiuoti, linksniuoti, tarti), skaityti, statyti, žiūrėti ir pan. sangražinės formos nevertotinos neveikiamosios rūšies reikšme (jeigu veiksmas negali vykti savaime):**
išsenuomoti (r. „būti išnuomojamam, -ai“)	<i>p v z . : I š s i n u o m o j a</i> (= Išnuomojamas) vieno kambario butas.
nusimatyti	<i>p v z . : K a s d a r n u s i m a t o</i> (= numatoma; numatyta) programoje? <i>N u s i m a t o</i> (= Numatomas) oro atšilimas (Numatoma, kad oras atšils).
parsiduoti (r. „būti parduodamam, -ai“)	<i>p v z . : P a r s i d u o d a</i> (= Parduodamas) namas su sodu. <i>A r ĉ i a ž a i s l a i n e p a r s i d u o d a</i> (= žaislų neparduodate)?
rašytis (kirčiuotis, linksniuotis, tartis)	<i>p v z . : N o s i n ė ĉ i a n e s i r a š o</i> (= nerašoma; Nosinės ĉia nerašome). <i>K a i p k i r ĉ i u o j a s i š i s ž o d i s ?</i> (= Kaip kirčiuojamas, k i r ĉ i u o t i n a s š i s ž o d i s ? K a i p k i r ĉ i u o t i š ė ž o d ė ?)
skaitytis (r. „būti skaitomam, -ai“)	<i>p v z . : N o r ė j a u t a i p p a r a š y t i, k a d k n y g a į d o m i a i s k a i t y t ū s i</i> (= būtų įdomi skaityti; kad knygą būtų įdomu skaityti).
statytis (r. „būti statomam, -ai“)	<i>p v z . : K a i p t i k t o j e v i e t o j e i r s t a t ė s i</i> (= buvo statomas) naujas namas.
žiūrėtis	<i>p v z . : A k t o r i a i t a m e s p e k t a k l y j e g r a ž i a i ž i ū r i s i</i> (= Į aktorius tame spektaklyje gražu, malonu, miela žiūrėti; Aktoriai... gražiai atrodo).
- 5.8. Dalyvis nevertotinas:**

- 5.8.1. veikiamasis esamojo laiko dalyvis – su veikėjo nereiškančiais daiktavardžiais
pvz.: *k o m p l e k t u o j a n č i o s* (= *komplektuojamosios, komplektinės, komplektavimo detalės*)
- 5.8.2. veikiamasis būtojo laiko dalyvis – reikšti lygia greta su tarinio veiksmu vykstančiam arba vėlesniam veiksmui
pvz.: *Į orą pakilo raketos, n u m u š u s i o s* (= *ir numušė*) tris priešo lėktuvus. *Pirmą kartą jis paragavo alkoholio, i š g ė r ė s* (= *gerdamas; kai gėrė*) su draugu šampano. *Vakar kalbėjo pirmininkas, p a r a g i n ė s* (= *ragindamas; ir ragino*) aktyviau dalyvauti rinkimuose.
- 5.8.3. neveikiamasis būtojo laiko dalyvis – reikšti savaiminei (t. y. be pašalinio poveikio, specialaus įsikišimo atsiradusiai) ypatybei, pvz.:
- apsunkintas, -a** pvz.: *Ligonis skundžiasi a p s u n k i n t u* (= *pasunkėjusiu*) rijimu;
- išplėstas, -a** pvz.: *Odos paviršiuje matyti i š p l ė s t o s* (= *išsiplėtusios*) venos;
- padidintas, -a** pvz.: *Jam buvo nustatytas p a d i d i n t a s* (= *padidėjęs*) skrandžio rūgštingumas. *P a d i d i n t o s* paklausos (= *Paklausios; Paklausiosios*) prekės;
- pagreitintas, -a** pvz.: *Jau kuris laikas nepavyksta sureguliuoti p a g r e i t i n t o* (= *pagreitėjusio*) širdies plakimo;
- sulėtintas, -a** pvz.: *Šiai ligai būdinga s u l ė t i n t a* (= *sulėtėjusi*) medžiagų apykaita;
- sumažintas, -a** pvz.: *Esant s u m a ž i n t a m* (= *sumažėjusiam*) kraujospūdžiui (*Dėl sumažėjusio kraujospūdžio*) svaigsta galva.
- 5.9. **Pusdalyvis nevertotinas žymėti šalutiniam veiksmui, kuris nė vienu momentu nesutampa su tarinio veiksmu**
pvz.: *Įstojau į muzikos mokyklą, čia b a i g d a m a s* (= *ir čia baigiau*) keturias klases. *Policininkai netrukus sulaikė vagis, juos n u v e ž d a m i* (= *ir nuvežė juos*) į nuovadą.
- 5.10. **Padalyvis**
- 5.10.1. Nevertotinas šalutiniam to paties veikėjo veiksmui reikšti asmeniniuose sakiniuose (vietoj pusdalyvio ar dalyvio)
pvz.: *Kuo r e m i a n t i s* (= *remdamasis*) laikraštis skelbia tokią informaciją?
A t s i ž v e l g i a n t (= *Atsižvelgdamas*) į susidariusią padėtį, įsakau... *P a ž v e l g u s* (= *Pažvelgę*) į šias nuotraukas, pastebėsime tam tikrą ryšį. *Jos elgiasi n e p a ž e i d ž i a n t* (= *nepažeisdamas*) taisyklių.
- 5.10.2. Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas tikslui reikšti su jungtuku **kad** (taip pat su **idant**)
pvz.: *K a d a p s i s a u g o j u s* (= *Kad apsisaugotumėt; Norėdami apsisaugoti*) nuo gripo, gerkite čiobrelių arbatą. *Reikia perskaičiuoti sąskaitą, k a d i š v e n g u s* (= *kad būtų išvengta; norint išvengti*) atsitiktinių klaidų. *I d a n t t v i r č i a u p a s i j u t u s* (= *Idant; Kad tvirčiau*) *p a s i j u s t u m e*; *Norint tvirčiau pasijusti*, pravartu dar sykį atsigręžti į praeitį.
- 5.10.3. Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas sąlygai reikšti su jungtuku **jei(gu)**
pvz.: *Jeigu a p s k a i č i a v u s* (= *Jeigu apskaičiuotume*) nuostolius, išaiškėtų tikroji įmonės padėtis. *Projektas būtų patobulintas, j e i a t i d ė j u s* (= *jei atidėtume*) svarstymą.
- 5.11. **Prieveiksmiai su -ai (padaryti iš priesagos -iškas būdvardžių) nevertotini daikto kokybei žymėti**
pvz.: *s k y r y b o s i t a l i š k a i* (= *itališkos skyrybos; skyrybos – kaip italų*), *p o i l s i s k a n a d i e t i š k a i* (= *kanadietiškas poilsis*), *v i š č i u k a i v i l n i e t i š k a i* (= *vilnietiški, vilnietiskai kepti viščiukai*), *p a r l a m e n t i n ė k o v a g r u z i n i š k a i* (= *gruziniška parlamentinė kova; parlamentinė kova – kaip gruzinų*).
6. **SAKINIO DALIŲ IR SAKINIŲ JUNGIMO KLAIDOS**
- 6.1. **gi nevertotina priešinamajam sujungimui vietoj jungtuko**
pvz.: *Trūksta laikinų poilsiviečių, g i* (= *o, bet*) *ir esamos ne visos jaukios. Jis mušė, g i* (= *o*) *mes tik žiūrėjome. Vienos moterys negali atsidžiaugti patogiais žemakulniais batais, g i* (= *o*) *kitos tebeieško aukštakulnių.*
- 6.2. **ir nevertotinas jungti žodžiams vardažodžių irrieveiksmių stiprinamosiose konstrukcijose, pvz.:**

daug ir daug	pvz.: Čia dar slypi <i>d a u g i r d a u g</i> (= daug, labai daug, daug daug, be galo daug, itin daug) paslapčių.
labai ir labai	pvz.: Buvome <i>l a b a i i r l a b a i</i> (= labai labai, nepaprastai, be galo) laimingi.
minios ir minios	pvz.: Gatvėmis plaukė <i>m i n i o s i r m i n i o s</i> (= minių minios) žmonių.
tūkstančiai ir tūkstančiai	pvz.: Turėjome peržiūrėti <i>t ū k s t a n č i u s i r t ū k s t a n č i u s</i> (= tūkstančių tūkstančius; tūkstančius) bylų.

- 6.3. **sykį nevertotinas šalutiniams sąlygos sakiniams jungti**
pvz.: *S y k į* (= *J e i*; *J e i g u j a u*) susitikome, turime pasišnekėti. Tai ir važiuok, *s y k į* (= *jei, jeigu; kad*) jau nutarei.
- 6.4. **vietoj to, kad nevertotinas su bendratimi ar padalyviu vietoj užuot**
pvz.: *V i e t o j t o, k a d p a a i š k i n t i* (= Užuot paaiškinęs), dar labiau viską supainiojo. *V i e t o j t o, k a d u g d y t i* (= Užuot ugde) savus restauruotojus, švaistėme lėšas kitur. Raštą vadovai nuslėpė, *v i e t o j t o, k a d p a s k e l b u s* (= užuot paskelbė) jį viešai.

7. NETEIKTINA ŽODŽIŲ TVARKA

Derinamasis arba kilmininku išreikštas nederinamasis pažyminys neturi eiti po pažymimojo žodžio atskirai vartojamuose prekių ir kitų gaminių pavadinimuose
pvz.: *s i l k ė r ū k y t a* (= rūkyta silkė); *s ū r i s* „ Š ė t o s “ (= Šėtos sūris);
k i a u š i n i a i v i r t i (= virti kiaušiniai) su sviestu; *d a ž a i g r i n d ū r u d i* (= rudi grindų dažai); *p a l a i d i n ė s r a u s v o š i l k o* (= rausvo šilko palaidinės) trumpomis rankovėmis ir pan.

8. BŪTINIAUSI BENDRINĖS LIETUVIŲ KALBOS TARTIES REIKALAVIMAI

8.1. Skirti trumpuosius balsius nuo ilgųjų ir kirčiuotuose, ir nekirčiuotuose skiemenyse:

<i>a ir ā</i>	pvz.: <i>r à s t ū – r ā s t ū, t à – t ā; r a s t ū – r ā s t ū, d ū o n a – d ū o n ā</i>
<i>e ir ē</i>	pvz.: <i>n ė s t i – n ė š a; t e s i ū – t e š i ū, s á u l e – s á u l ė</i>
<i>e ir ė</i>	pvz.: <i>v ė s t i – v ė s t i, ė s t ū – ė s t ū; r e ž i m a s – r ė ž i m a s</i>
<i>i ir y</i>	pvz.: <i>t r i s – t r ū s, k u r i – k u r ĭ; š i l ū – š y l ū, s t ó t i – s t ō t ĭ</i>
<i>u ir ū</i>	pvz.: <i>s i ū s t i – s i ū š t i, n a m ū – n a m ū; r u d à – r ū d à, k ė l t ū – k ė l t ū</i>
<i>o ir ō</i>	pvz.: <i>s ō d a – s ō d a; j o n ū (j ō n a s) – J o n ū (J ō n a s)</i>

Pastaba. Ypač nepriimtina ilginti trumpuosius kirčiuotus balsius žodžio gale.

8.2. Skirti balsius *e, ė, o* nuo sutaptinių dvibalsių *ie, uo* kirčiuotuose ir nekirčiuotuose skiemenyse

pvz.: *s ė n a – s i ė n a, r ė k t i – r i ė k t i, ó d a – ú o d a; s e n ė l ė – s i e n ė l ė, r ė k i m a s – r i e k i m a s, k o p i m a s – k u o p i m a s*

8.3. Skirti dvibalsių ir mišriųjų dvigarsių tvirtapradę priegaidę nuo tvirtagalės:

<i>ái ir aĩ,</i>	pvz.: <i>t á i k o – l á i k o, t á i – t á i</i>
<i>áu ir aũ,</i>	pvz.: <i>t r á u k i a – š a ū k i a, l á u k – l á u k</i>
<i>ėi ir eĩ,</i>	pvz.: <i>l é i s t i – k e i š t i</i>
<i>ùì ir uĩ,</i>	pvz.: <i>ù i t i – p u i k t i</i>
<i>ál ir aĩ,</i>	pvz.: <i>k á l t a s – k a l t a s</i>
<i>ám ir aĩ,</i>	pvz.: <i>s á m t i s – k a m š t i s</i>
<i>án ir aĩ,</i>	pvz.: <i>k á n d a – r a ņ d a</i>
<i>ár ir aĩ,</i>	pvz.: <i>t á r p a s – v a r p a s</i>
<i>él ir eĩ,</i>	pvz.: <i>k ė l t i – t e l k t i</i>
<i>ém ir eĩ,</i>	pvz.: <i>p ė m p ė – t e m p ė</i>
<i>én ir eĩ,</i>	pvz.: <i>s ė n t ė – k e n t ė</i>
<i>ér ir eĩ,</i>	pvz.: <i>v ė r t i – v e r š t i</i>
<i>ìl ir iĩ,</i>	pvz.: <i>p ì l t i – t i l p t i</i>
<i>ìm ir iĩ,</i>	pvz.: <i>k ì m t i – i m ū t i</i>
<i>in ir iĩ,</i>	pvz.: <i>p ì n t i – r i ņ k t i</i>
<i>ìr ir iĩ,</i>	pvz.: <i>v ì r t i – v i r š t i</i>
<i>ùl ir uĩ,</i>	pvz.: <i>k ù l t i – g u l t i</i>

ùm ir *uĩ*, pvz.: *stùmti* – *kuĩpti*

ùn ir *uĩ*, pvz.: *siùndė* – *siuĩtė*

ùr ir *urĩ*, pvz.: *kùrti* – *skuĩsti*

Pastaba. Pageidautina skirti ilgųjų balsių ir sutaptinių dvibalsių *ie*, *uo* priegaides.

8.4. Laikytis kietųjų ir minkštųjų priebalsių tarimo taisyklių:

8.4.1. Tartiti minkštuosius priebalsius prieš priešakinius balsius skoliniuose (kaip lietuviškuose žodžiuose):

prieš *e* pvz.: *dėmonas*, *nėgras*, *procėsas*

prieš *ė* pvz.: *licėjus*, *panacėja*, *kupė*

prieš *i*, *y* pvz.: *kumėsas*, *šasėlykas*, *situacija*

8.4.2. Tartiti minkštąjį priebalsį *l* prieš minkštuosius priebalsius (net jei tarp jų įsiterpia *k* ar *g*)
pvz.: *buhalteris*, *Baltija*, *filme*; *alėksnis*, *smėlkmėna*, *algebra*

8.4.3. Tartiti kietuosius priebalsius prieš kietuosius priebalsius

pvz.: *balkonas*, *albėmas*, *filmas*, *kultūra*

Pastaba. 8.4.3. punkto reikalavimas gali būti netaikomas labai specialiems tam tikrų sričių terminams (pvz.: *alėfa*, *alėtas*, *vėltas*), kitų kalbų citatoms (pvz.: *salto mortale*), kai kuriems iš tradicijos tariamiems žodžiams (pvz.: *pėlka*, *vėlsas*).“

KOMISIJS PIRMININKAS

A. ROSINAS